

T.C.
ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
ORMAN MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

TÜRKİYE’DE UMUMİ HAYATA MÜESSİR AFETLER
DOLAYISIYLA ORMAN ALANLARININ TAHSİSİNE YÖNELİK
7269 SAYILI KANUN UYGULAMALARI: BİNGÖL, MALATYA
VE ORDU İLLERİ ÖRNEĞİ

Erman KARAHAN

Danışman
Prof. Dr. Ahmet TOLUNAY

ISPARTA - 2024

© 2024 [Erman KARAHAN]

ETİK BEYANI

Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak ve bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın hazırladığım bu tez çalışmasında;

Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

16/07/2024

Erman KARAHAN

.....

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
İÇİNDEKİLER	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
TEŞEKKÜR	iv
ŞEKİLLER DİZİNİ	v
ÇİZELGELER DİZİNİ	vi
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	vii
1. GİRİŞ	1
2. KAYNAK ÖZETLERİ	4
3. MATERYAL VE YÖNTEM	8
3.1. Materyal	8
3.2. Yöntem	9
4. BULGULAR VE TARTIŞMA	10
4.1. Genel Bulgular	10
4.1.1. Doğal afetler ve afetzedeler için yer seçimi süreci	10
4.1.2. Orman alanlarında iskân yeri tahsis talebi	11
4.1.3. Talebin değerlendirilmesi ve orman kadastro komisyonu görevlendirilmesi... ..	12
4.1.4. Orman alanının afetzedeler tahsis uygulaması	14
4.1.5. Orman sınırları dışına çıkarılamayacak yerler	20
4.2. İl Düzeyinde Afetzedelere Tahsis Edilen Orman Alanlarına Ait Bulgular.....	22
4.2.1. Bingöl’de afetzedelere tahsis edilen orman alanları	23
4.2.2. Ordu’da afetzedelere tahsis edilen orman alanları	24
4.2.3. Malatya’da afetzedelere tahsis edilen orman alanları	24
4.3. Malatya İli Vaka Çalışması Bulguları	25
4.3.1. Araştırmaya katılanların demografik özellikleri	25
4.3.2. Araştırma kapsamında oluşturulan önermelere ilişkin görüşler	27
4.3.3. Araştırmaya katılanların cinsiyetlerine göre görüş farklılıkları	38
4.3.4. Araştırmaya katılanların yaş gruplarına göre görüş farklılıkları	40
4.3.5. Araştırmaya katılanların eğitim durumlarına göre görüş farklılıkları	41
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	42
KAYNAKLAR	44
EKLER	46
EK A. Anket Formu	47
EK B. Anket Çalışmalarına Ait Görseller	49
ÖZGEÇMİŞ	52

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

TÜRKİYE’DE UMUMİ HAYATA MÜESSİR AFETLER DOLAYISIYLA ORMAN ALANLARININ TAHSİSİNE YÖNELİK 7269 SAYILI KANUN UYGULAMALARI: BİNGÖL, MALATYA VE ORDU İLLERİ ÖRNEĞİ

Erman KARAHAN

**Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Orman Mühendisliği Anabilim Dalı**

Danışman: Prof. Dr. Ahmet TOLUNAY

Bu tez çalışmasında; Türkiye’de 7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun Ek 10. Maddesi kapsamında orman alanlarının; yangın, sel, çığ, heyelan, deprem gibi afetler sonucunda afetzedelere konut ve iskân yeri temini için tahsis edilmesi konusu incelenmiştir. İnceleme konusu Bingöl, Malatya ve Ordu illerindeki uygulama örnekleri ile desteklenmiştir. Elde edilen veriler sentezlenerek uygulamanın ormancılık ve kamu yararı açısından olumlu ve olumsuz yanları değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, Acil Durum ve Afet Yönetimi Başkanlığı ile Orman Genel Müdürlüğü arasında gerçekleştirilen orman alanlarının afetzedelere konut yapılmak üzere Hazine adına orman sınırı dışına çıkarılması iş ve işlemleriyle ilgili yazışmalar, inceleme raporları, hak sahipliliğinin belirlenmesi, yer seçimi gerekçe raporu, arazi tespiti, orman kadastro komisyonunun görevlendirilmesi, komisyon tarafından teknik değerlendirme ve tutanakların düzenlenmesi, son olarak da askı suretiyle ilan süresinin tamamlanmasıyla, talep edilen orman alanının Hazine adına tescil işlemleri süreci değerlendirilmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre; ormanların afetzedelere konut yapılmak üzere tahsisinin gerçekleştirilmesi işlemi, afetzedelerin iskân sorununun ivedilikle çözülmesi noktasında kamu yararı açısından son derece faydalı bir hizmettir. Bunun yanında Ek 10. Madde Uygulama Yönetmeliğinin henüz yayımlanmamış olması nedeniyle uygulamada yeknesaklığın sağlanamamış olması, uygulamadaki bürokrasinin azaltılması ve hızlı aksiyon alınması açısından Orman Genel Müdürlüğü ile Acil Durum ve Afet Yönetimi Başkanlığı arasında protokol yapılmış olmaması, Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından tescil işlemlerinin yeterince hızlı yapılmaması gibi aksaklıkların sürecin aciliyetini sekteye uğrattığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Doğal afetler, Afet kanunu, Kamu yararı, Orman alanlarının tahsisi, İskân yapımı

2024, 52 sayfa

ABSTRACT

Master's Thesis

IMPLEMENTATION OF LAW NO 7269 PRACTICES FOR ALLOCATION OF FOREST AREAS IN TURKEY WITHIN THE SCOPE OF MEASURES TO BE TAKEN AGAINST DISASTERS THAT WILL AFFECT PUBLIC LIFE: THE EXAMPLE OF BİNGÖL, MALATYA AND ORDU PROVINCES

Erman KARAHAN

**Isparta University of Applied Sciences
The Institute of Graduate Education
Department of Forest Engineering**

Supervisor: Prof. Dr. Ahmet TOLUNAY

In this thesis study, the issues of allocating shelter and settlement areas in forests to disaster victims because of fire, flood, avalanche, landslide and earthquake within the scope of the Additional Article 10 of the Law No. 7269 on "Measures to be Taken and Assistance to be Provided Due to Disasters Affecting Public Life" in the Constitution of the Republic of Turkey, have been examined. The subject of the review is supported by practices conducted in Bingöl, Malatya and Ordu provinces. The obtained data were synthesized, and their positive and negative aspects were evaluated in terms of legal compliance and public contract. Moreover; correspondence between the Emergency and Disaster Management Presidency and the General Directorate of Forestry for the removal of forest areas to outside the forest boundary in order to build housing for disaster victims including examination reports, determination of entitlement, site selection justification report, land determination, appointment of the forest cadastral commission, technical evaluation and report preparation by the commission and finally with the completion of public display period, the registration process of the requested forest area in the name of the Treasury was evaluated. According to the results of the study, the process of allocating forests to build housing for disaster victims is an extremely beneficial service for the public interest in solving the housing problem of disaster victims urgently. Annex Besides; it is estimated that problems such as the lack of uniformity in practice since the Additional Article 10 Implementation Regulation has not been published yet, the lack of a protocol between the General Directorate of Forestry and the Emergency and Disaster Management Presidency in order to reduce the bureaucracy in practice and take quick action, and the registration procedures not being carried out quickly enough by the General Directorate of National Real Estate disrupts the urgency of the process.

Key Words: Natural disasters, Disaster law, Public benefit, Allocation of forest areas, Settlement construction

2024, 52 pages

TEŞEKKÜR

Yüksek lisansa başlamama olanak sağlayan ve araştırmanın başlangıcından sonuçlandırılmasına kadar her aşamada ve her konuda değerli düşünce ve katkılarıyla çalışmamı yönlendiren, desteğini esirgemeyerek yardımcı olan saygı değer hocam Prof. Dr. Ahmet TOLUNAY'a teşekkürü borç bilirim.

Yüksek lisans eğitimim sürecinde desteklerini esirgemeyen değerli hocalarım Prof. Dr. Hasan ALKAN, Prof. Dr. Mehmet KORKMAZ, Doç. Dr. Nilüfer YAZICI ve Arş. Gör. Murat ÖZEN'e teşekkür ederim.

Tez savunmasında görev alan, öneri ve katkılarıyla tezimin iyi bir şekilde sonuçlanmasını sağlayan saygıdeğer hocalarım Doç. Dr. Türkay TÜRKOĞLU ve Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Sait ÖZÇELİK'e teşekkürlerimi sunarım.

Çalışma süresince her zaman yanımda olan sevgili eşim Mürşide KARAHAN başta olmak üzere, bana desteklerinden dolayı aileme sonsuz sevgi, saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Bu çalışmamın bilim dünyasına faydalı olmasını dilerim.

Erman KARAHAN
ISPARTA, 2024

ŞEKİLLER DİZİNİ

	Sayfa
Şekil 4.1. Malatya Pütürge’de ormandan talep edilen iskân alanı örneği (kırmızı ve sarı renkli alanlar)	13
Şekil 4.2. Malatya Kale’de orman parselinden tahsisi talep edilen iskân alanının arazide ölçüm ve koordinatlandırılması işlemi (sarı renkle çevrili alan) ..	13
Şekil 4.3. Malatya Battalgazi’de orman parselinden talep edilen iskân alanı üzerinde yapılacak olan deprem konutlarının yerleşim planı örneği.....	14
Şekil 4.4. Malatya Pütürge’de AFAD’ın talebi üzerine tahsisi yapılan orman alanında inşası tamamlanan afet evleri	15
Şekil 4.5. Malatya Kale’de AFAD’ın talebi üzerine tahsisi yapılan orman alanında inşası devam eden çelik kontrüksiyon afet evleri	16
Şekil 4.6. Malatya Kale’de AFAD’ın talebi üzerine tahsisi yapılan orman alanında inşası tamamlanan afet evleri	16
Şekil 4.7. Malatya Battalgazi’de AFAD’ın talebi üzerine tahsisi yapılan orman alanında inşası tamamlanan afet evleri	17
Şekil 4.8. Elazığ ve Malatya illerine ait “Genel Hayata Etkililik Olur’u”	18
Şekil 4.9. AFAD’ ın ormandan yer tahsisi istemesinin gerekçesini gösteren “Yer Seçimi Gerekçe Raporu”	19
Şekil 4.10. Orman Bölge Müdürlüğü tarafından “İnceleme Heyetinin” kurulması yazısı	20
Şekil B.1. Anket formunun doldurulması esnasına ait görüntü-1	49
Şekil B.2. Anket formunun doldurulması esnasına ait görüntü-2	49
Şekil B.3. Anket formunun doldurulması esnasına ait görüntü-3	50
Şekil B.4. Anket formunun doldurulması esnasına ait görüntü-4	50
Şekil B.5. Anket çalışmasının yapıldığı Malatya Orman İşletme Müdürlüğü binası	51

ÇİZELGELER DİZİNİ

	Sayfa
Çizelge 3.1. Güvenilirlik analizi sonuçlar	9
Çizelge 4.1. Bingöl ilinde deprem nedeniyle afetzedelerin iskânına tahsis edilen orman alanları	24
Çizelge 4.2. Ordu ilinde heyelan ve kaya düşmesi nedeniyle afetzedelerin iskânına tahsis edilen orman alanları.....	24
Çizelge 4.3. Malatya ilinde deprem nedeniyle afetzedelerin iskânına tahsis edilen orman alanları	25
Çizelge 4.4. Araştırmaya katılanların cinsiyetlerine ilişkin bulgular	26
Çizelge 4.5. Araştırmaya katılanların yaşlarına ilişkin bulgular	26
Çizelge 4.6. Araştırmaya katılanların eğitim durumlarına ilişkin bulgular.....	26
Çizelge 4.7. Anket çalışmasının 1. önermesine ilişkin bulgular	27
Çizelge 4.8. Anket çalışmasının 2. önermesine ilişkin bulgular	27
Çizelge 4.9. Anket çalışmasının 3. önermesine ilişkin bulgular	28
Çizelge 4.10. Anket çalışmasının 4. önermesine ilişkin bulgular	28
Çizelge 4.11. Anket çalışmasının 5. önermesine ilişkin bulgular	29
Çizelge 4.12. Anket çalışmasının 6. önermesine ilişkin bulgular	29
Çizelge 4.13. Anket çalışmasının 7. önermesine ilişkin bulgular	30
Çizelge 4.14. Anket çalışmasının 8. önermesine ilişkin bulgular	30
Çizelge 4.15. Anket çalışmasının 9. önermesine ilişkin bulgular	31
Çizelge 4.16. Anket çalışmasının 10. önermesine ilişkin bulgular	31
Çizelge 4.17. Anket çalışmasının 11. önermesine ilişkin bulgular	32
Çizelge 4.18. Anket çalışmasının 12. önermesine ilişkin bulgular	32
Çizelge 4.19. Anket çalışmasının 13. önermesine ilişkin bulgular	33
Çizelge 4.20. Anket çalışmasının 14. önermesine ilişkin bulgular	33
Çizelge 4.21. Anket çalışmasının 15. önermesine ilişkin bulgular	33
Çizelge 4.22. Anket çalışmasının 16. önermesine ilişkin bulgular	34
Çizelge 4.23. Anket çalışmasının 17. önermesine ilişkin bulgular	34
Çizelge 4.24. Anket çalışmasının 18. önermesine ilişkin bulgular	35
Çizelge 4.25. Anket çalışmasının 19. önermesine ilişkin bulgular	35
Çizelge 4.26. Anket çalışmasının 20. önermesine ilişkin bulgular	36
Çizelge 4.27. Anket çalışmasının 21. önermesine ilişkin bulgular	36
Çizelge 4.28. Anket çalışmasının 22. önermesine ilişkin bulgular	37
Çizelge 4.29. Anket çalışmasının 23. önermesine ilişkin bulgular	37
Çizelge 4.30. Anket çalışmasının 24. önermesine ilişkin bulgular	38
Çizelge 4.31. Anket çalışmasının 25. önermesine ilişkin bulgular	38
Çizelge 4.32. Araştırmaya katılanların cinsiyetlerine göre görüş farklılıklarının araştırılması sonuçları	39
Çizelge 4.33. Araştırmaya katılanların yaş gruplarına göre görüş farklılıklarının araştırılması sonuçları	40
Çizelge 4.34. Araştırmaya katılanların eğitim durumlarına göre görüş farklılıklarının araştırılması sonuçları.....	41

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
MEGM	Milli Emlak Genel Müdürlüğü
OGM	Orman Genel Müdürlüğü

1. GİRİŞ

Ormanlar geçmişten günümüze birçok farklı şekilde tanımlanmıştır. Orman; “geniş alanlarda kendine özgü bir iklim yaratabilen, belli yükseklik, yapı ve sıklıktaki ağaçların, ağaççık, çalı ve otsu bitkiler, yosun, eğrelti ve mantarlar, toprağın altında ve üstünde yaşayan mikroorganizmalar ve çeşitli böcek ve hayvanlarla orman toprağının birlikte oluşturduğu bir yaşam birliği olarak tanımlanır” (Aytuğ, 1976; Ayanoğlu, 1996). Hukuki açıdan orman: 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 1. Maddesinde “Tabi olarak yetişen veya emekle yetiştirilen ağaç ve ağaççık toplulukları yerleriyle birlikte orman sayılır” şeklinde tanımlanmaktadır (Anonim, 1956).

Genel olarak bir tanımlama yapılacak olursa, ormanlar canlı ve cansız organizmaların kendileri ve birbirleriyle etkileşim içinde olduğu ve yaşamsal faaliyetlerini sürdürdüğü, otsu ve odunsu bitki türlerinin, her nevi yaban hayatının, mantarların barındığı, kendine has iklimsel, jeolojik ve jeomorfolojik yapısal özellikleri olan, tüm unsurlarıyla sürekli ve dinamik bir döngü içinde olan büyük yüz ölçümüne sahip kara parçalarıdır. Dolayısıyla ormanlar bu anlamda bir ekosistemdir (Vatandaşlar, 2021).

Ormanlar, Osmanlı İmparatorluğu’nun özellikle Tanzimat Döneminde askeri ve kamusal ihtiyaçların karşılanması için ayrılmış, İslam hukuku ve sosyal devlet anlayışının gereği halkın ihtiyaçlarını ücretsiz olarak karşılayabileceği “Cibali Mübaha” ormanları olarak kabul edilmiştir (Kılıç, 2021).

Her ne kadar ormanlar geçmişte toplumun sadece odun ihtiyacını karşılamaya yarayan alanlar olarak değerlendirilse de günümüzde ormanların birçok fonksiyona sahip olduğu ve bu fonksiyonların hayatımızda önemli bir yeri olduğu kanıksanmıştır.

Ormanların ülkemizde önemli fonksiyonlarından biri de kırsal kalkınmaya sağladığı hizmetlerdir. Sayısız ekolojik ve ekonomik katkılarının yanında, her yıl binlerce orman köylüsüne iş ve istihdam yaratmakta, ülke ekonomisine katma değer sağlamakta, ormancılık dışı kullanımlara ilişkin yasal düzenlemelerle de kamu yararına imkân tanıyan hizmetler sunmaktadır. Bu bağlamda “6831 sayılı Orman Kanunu irdelendiğinde on dört ayrı maddesinde orman alanlarının ormancılık dışı kullanımına ilişkin düzenleme içermektedir. Ancak bu maddelerden üçü (16., 17/3.,

ve 18. md.) izin verilmesine, biri mevcut tesislerin (Ek md. 8) kiralanmasına, biri mesire yeri (25. md.) olarak kullanılmasına, biri irtifak hakkı (115. md.) tesisine ilişkin düzenleme getirirken, diğer maddeler özellikle Orman Kanunu'nun 17/3 üncü maddesine ve Ek 8 inci maddesine ilişkin düzenlemelere ilave veya açıklık getirecek şekildedir" (Olgun, 2017).

Ormanlardan karşılanan tüm bu kamusal ihtiyaçların hiç şüphesiz en önemli ve hayati konularından biri de öngörülemeyen doğal afetler karşısında halkın ihtiyaç duyduğu veya duyabileceği barınma, sosyal donatı alanı ve iş yeri gibi temel gereksinimlerinin karşılanmasına olanak sağlamasıdır.

Afetler insanların canına ve malına zarar veren doğa olaylarıdır. Geniş bir tanım yapılacak olursa; Toplumun olağan yaşam düzenini bozarak, can ve mal kayıplarına neden olan, onun yanıt verme ve uyum sağlama kapasitesini aşarak, dış yardım gereksinimi doğuran ekolojik olaylara afet denir. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere, bir olayın nitelenmesini belirleyen en önemli özellik, olaya maruz kişilerin ve toplumun (yerleşim biriminin) olayın sonuçları ile baş edememesi ve dış yardıma gereksinim duymasındır. Buradaki dış yardımdan kasıt, olay yerinin dışındaki herhangi bir birimden (bir köy için komşu köylerden/ kasabadan, kasaba için ilden ya da hükümet merkezinden, uluslararası ortamdan) yardım gereksinimi olmasıdır (Akdur, 2000).

1959 yılında; tüm doğal kökenli afetleri kapsayan, afetler sonrasında yapılacak acil yardım ve iskân faaliyetlerinin esaslarını belirleyen ve günümüzde de yürürlükte olan "7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun" çıkarılmıştır. Bu kanunun 1999 yılında çıkarılan Ek 10. Maddesi; afetzedelerin barınma ihtiyacının karşılanması için, tapuda Maliye Hazinesi adına Orman vasfıyla kayıtlı parsellerden afetzedelere iskân yeri temin edilmesi ile ilgilidir. Kanun kapsamında; "Orman Bakanlığınca, bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanına dönüştürülmesi de mümkün olmayan orman sınırları dışına çıkarılmış ve çıkarılacak alanlar, genel hayatı etkileyen doğal afet yerlerinde afete maruz kalan kamu kurum ve kuruluşları ile diğer afetzedelerin iskânlarını temin için Bayındırlık ve İskân Bakanlığına devredilebilir. Devredilen bu yerler üzerinde 2924 sayılı Orman

Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre hak sahibi statüsünde kişiler bulunması halinde bu hak sahiplerine ait yerler Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca bedeli Afetler Fonundan karşılanmak üzere kamulaştırılabilir” hükmü yer almaktadır. Aynı Maddenin Ek Fıkrasında; “Birinci fıkraya göre Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca devredilecek alanların tespiti amacıyla Orman Bakanlığınca yeteri kadar orman kadastro komisyonu görevlendirilir ve bu tespit sırasında ilan süresi bir hafta, itiraz süresi bir ay olarak uygulanır” hükmü yer almaktadır (Anonim, 1959).

Bir başka ek fıkrada ise; 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 17 nci maddesinin 3 üncü fıkrası hükümlerine göre, “Devlet ormanları, kamu yararı gözetilerek afet bölgesinde bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile doğal afete maruz kalan afetzedelerin iskânının temini için Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca 49 yıl süre ile bedelsiz olarak tahsis edilebilir” ibaresine yer verilmiştir (Anonim, 1959).

Bu çalışma; ülkemizde afetler nedeniyle evleri, ahırları, iş yerleri kullanılamaz hale gelmiş ya da ağır hasar almış orman köylüleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının iskânlarının orman alanlarında nasıl sağlandığı, ormanların afetzedelere tahsisi konusunda yürürlükteki mevzuat kapsamında hangi sürecin izlendiği konularına ışık tutacak bulgulara ulaşmaktadır. Çalışmanın konusunu oluşturan Bingöl Malatya ve Ordu İllerinin seçilmesinin sebebi ise 7269 sayılı kanun kapsamında orman alanlarının afetzedelere tahsisi konusundaki yaygın uygulamaların bu illerde görülmesidir.

Çalışma altı bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümde çalışmanın konusu ve önemine yönelik açıklamalara yer verilmiştir. İkinci bölümde çalışmaya ait kaynak özetleri verilmiştir. Üçüncü bölümde araştırmada kullanılan materyal ve uygulanan yöntem (anket, ölçek, analiz yöntemi) tanıtılmıştır. Dördüncü bölümde orman alanlarının tahsisi sürecinde izlenen yol ve kamu yararı açısından değerlendirmeler yapılarak araştırma bulgularına yer verilmiştir. Beşinci Bölüm Sonuç ve Öneriler Bölümü olup, çalışmanın sonuçları ve öneriler aktarılmıştır. Son bölümde ise çalışmada yararlanılan kaynaklar ve literatür verilmiştir.

2. KAYNAK ÖZETLERİ

Ülkemizde kamunun ihtiyaçlarının karşılanması için “taşınır ya da taşınmaz mallara” ihtiyaç vardır. “Bu mallar bazen nitelikleri gereği, bazen kamu hizmetlerine tahsis şekilleri ve bazen de tabi oldukları hukuk kuralları açısından birbirlerinden farklıdır”. Ormancılık tarihine baktığımızda ormanların hangi mal sınıfında kabul gördüğü, “kamu malı” sayılıp sayılmadığı, konusunda fikir ayrılıkları olsa da genel kanı “mülkiyetinin kamuya ait” olduğudur. “1961 Anayasasının 131. Maddesinde”; işletme hakkının devlete ait olması, hiçbir şekilde şahıslara devredilemeyeceği, ormana zarar verebilecek faaliyetlere kati suretle imkân tanınmayacağı hususlarına dayanarak ormanların “devletin hüküm ve tasarrufu altında” bulunduğu vurgu yapılmıştır. “Hüküm ve tasarruf” yetkisinden kasıt ise devletin kamu malları üzerindeki “özel hukuk ilişkisi değil, kamu hukuku” ilişkisine dayanmaktadır. “Devletin ormanlar üzerindeki hakimiyet gücüne dayanarak bunlarla arasındaki ilişkinin ne olacağını tayin etmesi kamu yararının gerektirmesi şartına bağlıdır” (Ayanoğlu, 1985).

“Ormancılıkta temel amaç topluma maksimum fayda sağlamaktır”. Bu fayda fonksiyonları arasında kamu yararı açısından geçmişten günümüze çeşitli anlayışlar ortaya çıkmış, çeşitli uygulamalar yapılmıştır. Dünya tarihinin her döneminde toplumların ihtiyaçlarına yanıt veren ormanlar, 1970 yılına gelindiğinde “Sosyal Ormancılık” kavramıyla yeniden kendine dünya gündeminde yer bulmuş, 1978 yılında “İnsanlar İçin Ormancılık” sloganıyla “Dünya Bankası ve FAO (Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilatı) tehlike içinde bulunan tropik ormanlar için sosyal ormancılık potansiyelini tüm dünyaya duyurmuştur” (Paksoy, 1994).

1970’li yıllardan sonra Dünya’da sosyal ormancılık anlayışı yükselirken Türkiye de aslında Cumhuriyetin ilk yıllarında ormanın sosyal faydaları üzerine “sistematikleşme yolunu aramaya ve çağdaş Türk ormancılığını kurmaya çalışmıştır”. 1937 yılında çıkarılan “3316 sayılı Orman Kanunu” bunun kanıtı niteliğindedir. Bu kanun amacı belirtilmek üzere orman alanları içerisinde izin alınmak suretiyle bina ve tesis yapımına da müsaade etmektedir. Zira “3116 sayılı Orman Kanunu’nun 25.maddesinde: Ormanlarda umumi sıhhat ve emniyet ve menfaat icabı yapılacak her nevi bina ve tesisat ile orman hasılatı işleyeceklerin

yapacakları bina ve tesisat için Ziraat Vekaletinden izin almak lazımdır hükmü yer almaktadır”. Kanunda geçen “izin kavramı” orman içinde yapılacak yapıların hangi amaçla yapılacağını denetime tabi tutmak ve amacı dışında ormana yönelimi engellemek açısından hem korumayı hem de yararlanmayı hedeflemiştir. Toplumun sürekli değişen ve artan ihtiyaçları karşısında dinamik bir yapı kurmak ve çağdaş ormancılık faaliyetlerine devam edebilmek amacıyla yasa çalışmalarına devam edilmiş mevzuatın çerçevesi genişletilmiş ve 1956 yılında “6831 sayılı Orman Kanunu” çıkarılmıştır. Günümüzde de halen yürürlükte olan bu kanunun 17.maddesinin 3116 sayılı kanunun 25. maddesine göre farkı: “Ormanlarda kurulacak tesislerin amacına “estetik ve turistik bakımdan yapılacak olanlar” ibaresinin eklenmesidir”. Bu eklenen ibareyle orman içindeki tesisleşmenin kolaylaşacağı ve orman aleyhine sonuçlar doğuracağı fikri de yaygınlaşmıştır. Ayrıca 3116 sayılı kanunda Bakanlar Kurulu’nun izni ile irtifak hakkı tesis edilirken, 6831 sayılı kanunun 115. Maddesine göre “Maliye ve Ziraat Vekaleti” olmak üzere yalnızca iki bakanlık tarafından izin verme işlemi gerçekleştirilmektedir. Dolayısıyla 6831 sayılı kanunla ormanlarda irtifak hakkı kurulmasının prosedür açısından kolaylaştırıldığı görülmektedir (Aydın, 1998).

1982 Anayasa’mızın 170. Maddesine baktığımızda: “Ormanlar içinde veya bitişiğindeki köyler halkının kalkındırılması ormanların ve bütünlüğünün korunması bakımından, ormanların gözetilmesi ve işletilmesinde Devletle bu halkın işbirliğini sağlayıcı tedbirlerle, 31.12.1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş yerlerin değerlendirilmesi; bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında yarar görülmeyen yerlerin tespiti ve orman sınırları dışına çıkartılması; orman içi köyler halkının kısmen veya tamamen bu yerlere yerleştirilmesi için Devlet eliyle anılan yerlerin ihya edilerek bu halkın yararlanmasına tahsisi kanunla düzenlenir” denilmektedir. “Orman köylüsünün korunması Anayasa’nın 170. maddesi ile güvence altına alınmıştır” (Köse, 2013).

Yine 1982 Anayasa’sının 170. Maddesinden yola çıkarak 2012 yılında 6292 sayılı “Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun” çıkarılarak yürürlüğe girmiştir. Kanunun dördüncü maddesi, nakil, kamulaştırma, imar, ihya ve tescil işlemlerini

düzenlemiştir”. Kanun hazırlanırken dördüncü maddesinin gerekçesinin; doğal afet sonucu vatandaşların başka bir yere nakledilmesinin 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna” dayandırıldığı belirtilmiş, “son yıllarda Devlet yatırımlarının hızla baraj yapımına yoğunlaşması sonucu çok sayıda köy ve bazı ilçe merkezlerinin başka yerlere naklinin zorunlu hale geldiği” belirtilmiştir (Özkaya, 2013). Böylece bu madde ile birlikte “doğal afete maruz kalan vatandaşların ve çeşitli Devlet yatırımları sebebiyle nakilleri zorunlu olan vatandaşların mağduriyetlerinin giderilmesi” amaçlanmıştır. Yine aynı madde ile nakledilen orman köylülerine ait taşınmazların kamulaştırılarak ve ağaçlandırılarak Devlet ormanına dönüştürülmesi, bu sayede orman alanlarının daralmasının önüne geçilmesi ve hatta ormanlık alanların artırılması amaçlanmıştır. Yerleşim yeri olarak kullanılacak olan orman vasfını yitirmiş araziler için ise, çarpık yapılaşmanın önüne geçilmesi, uygun yaşanabilir yaşam alanlarının inşası amaçlanmıştır (Özkaya, 2013).

1937 yılında çıkarılan 3316 sayılı kanunun 25. Maddesi, 1956 yılında çıkarılan 6831 sayılı kanunun 17. Maddesi ormanlar içerisinde irtifak hakkı tanırken, 2012 yılında çıkarılan 6292 sayılı kanunun 4. Maddesi gereğince doğal afete maruz kalmış ya da devletin yatırım proje alanlarına isabet eden yerlerdeki halkın nakledilmesi ve orman alanları içerisinde iskânlarının sağlanması ile ilgili hükümlere yer verilmiştir. Aslında 6292 sayılı Kanunun 4. Maddesi tasarlanırken 7269 sayılı kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Buna göre araştırmanın asıl konusuna gelinecek olursak, 1959 yılında çıkarılan 7269 sayılı “Türkiye’de Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun” ile doğal afetler sonucu yapıları ve tesisleri genel hayata etkili olacak derecede zarar gören veya görmesi muhtemel olan yerlerde alınacak tedbirler ve yapılacak yardımların esasları belirlendiği görülmektedir. Dolayısıyla afet öncesi ve sonrası yapılacak yardım ve afetzedelerin yeniden iskânlarının sağlanmasını gerçekleştirmek üzere yetkilendirilen kamu idaresinin de görev ve yetkilerini belirlemektedir. İskân faaliyeti deyince haliyle afete maruz kalan kişi veya kurumların yeniden yerleştirileceği güvenli alanlar akla gelmektedir. Tam bu noktada ormanların kamu yararına konu olan barınma fonksiyonu ortaya çıkmaktadır. Bu kapsamda 7269 sayılı kanuna ilaveten 1999 yılında Ek 10. Madde

eklenmiştir. Bu maddede: "Orman Bakanlığınca, bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında yarar görülmeyen ve tarım alanı haline dönüştürülmesi de mümkün olmayan orman sınırları dışına çıkarılmış ve çıkarılacak alanlar, genel hayatı etkileyen doğal afet yerlerinde afete maruz kalan kamu kurum ve kuruluşları ile diğer afetzedelerin iskânlarını temin için Bayındırlık ve İskân Bakanlığına devredilebilir" hükmü yer almaktadır (AFAD, 2015).

Ormanların sağladığı çok yönlü fonksiyonların tüm canlılar üzerindeki etkisi aşikârdır. Geçmişten günümüze kamu ihtiyaçlarını karşılama konusunda üzerine düşen görevi fazlasıyla yerine getirdiği konusunda hiç kuşku yoktur. Ormancılık faaliyetlerinin "kamu yararı" açısından önemi oldukça büyüktür. Bunun yanında ormanların ormancılık dışı faaliyetlerden sağladığı "kamu yararı" da yadsınamaz. Bakıldığında her iki durumda da kamu yararı söz konusu iken burada önemli olan hangi yararın "üstün kamu yararı" olduğudur (Tolunay ve Korkmaz, 2004).

3. MATERYAL VE YÖNTEM

Orman içerisinde yerleşim yeri tahsis, irtifak hakkı gibi konular tarihten bu yana birçok makale, tez, doktrin, mevzuat çalışmalarına konu olmuş, pek çok tartışmanın içinde kendini bulmuştur. Bu konuda farklı görüşlerin olması da yaşamın dinamizmine ayak uydurma konusunda ormanların sağladığı yararların değişkenlik göstermesine sebep olmaktadır.

3.1. Materyal

Araştırmada öncelikli olarak daha önce yapılmış bilimsel çalışmalar taranarak, ulusal kurum ve kuruluşlardan konuya ilişkin gerekli bilgi, belge, raporlar vb. gibi dokümanlar toplanarak incelenmiştir. Araştırma konusu mevzuat olduğu için 7269 sayılı kanunun Ek. 10. Maddesinin hem mevzuatta hem de uygulamadaki yeri ile ilgili literatürdeki boşluk göz önüne alınarak geçmişte herhangi bir çalışmanın yapılmadığı tespit edilerek bu tez hazırlanmıştır. Türkiye’de Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Orman Alanlarının Tahsisine Yönelik 7269 Sayılı Kanun Uygulamaları irdelenmesi için anket formu geliştirilmiştir. Ankette toplam 3 adet soru ve 25 adet önerme mevcuttur. İlk 3 soruda katılımcıların demografik özelliklerine ait bulgular hakkında bilgi toplanırken, geri kalan 25 önermede 5’li likert ölçeği ile uygulayıcıların görüşleri toplanmaya çalışılmıştır. 5’li likert ölçeği kullanılan sorularda katılımcıların “Kesinlikle katılmıyorum, Katılmıyorum, Fikrim yok, Katılıyorum, Kesinlikle katılıyorum” seçeneklerinin arasından birini işaretlenmesi istenmiştir. Elde edilen verilerin değerlendirilmesi için SPSS 20.0 istatistik paket programından yararlanılmış ve istatistiksel analizlerde 0.05 anlamlılık düzeyi ölçüt alınmıştır.

Çalışmanın ana kütlesi Malatya Orman İşletme Müdürlüğü bünyesinde orman mühendisi orman teknikeri ve daimî orman işçisi kadrosunda çalışan 25 kişi olup, 25 kişi ile yüz yüze görüşülmüş ve konu değerlendirilmiştir. Ana kütlenin %100’üne ulaşılmıştır.

Çalışmanın konusu Bingöl, Malatya ve Ordu İlleri örneği olarak belirlenmiş fakat anket sürecinde 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremlerinin beraberinde getirdiği

zaman ve imkân kısıtı nedeniyle anket çalışması yalnızca Malatya İlinde gerçekleştirilmiştir. Bingöl ve Ordu İllerine ait vaka örneklerinin verileri toplanarak sayısal veriler grafikler, resimler ve çizelgeler aracılığıyla verilmiştir.

3.2. Yöntem

Anket çalışmasının evrenini Malatya Orman İşletme Müdürlüğü bünyesinde bulunan personeller oluşturmaktadır. Anket uygulamasında örnek büyüklüğü 25 kişi olarak belirlenmiş ve bu kişilerin hepsi ile görüşülmüştür.

Bağımsız değişkenleri açıklayan ifadelerle uygulanan güvenilirlik analizi sonucunda, Cronbach's Alpha katsayısı, 0.728 bulunmuştur. Güvenilirlik katsayısının 0.60 ile 0.80 arasında olması ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir (Akgül ve Çevik, 2005).

Verilerin güvenilirlik analizi sonuçları Çizelge 3.1'de gösterilmiştir.

Çizelge 3.1. Güvenilirlik analizi sonuçlar

Cronbach's Alpha	Soru Sayısı
.728	29

Anket tekniği ile elde edilen verilerin değerlendirilmesinde normallik koşulu sağlanamadığından parametrik olmayan testlerden Mann-Whitney U testi ve Kruskal Wallis testi ile veriler analiz edilmiştir. Ayrıca, görüşlere ilişkin bulgular frekans ve yüzde analizi ile sunulmuştur.

4. BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1. Genel Bulgular

Afetzedelere iskân yeri temini için Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ile Orman Genel Müdürlüğü (OGM) arasındaki orman alanlarının tahsisi ile ilgili bulgular aşağıda verilmiştir.

4.1.1. Doğal afetler ve afetzedeler için yer seçimi süreci

Afet sonrası afetten etkilendiği tespit edilen veya olası bir afetten etkilenmesi muhtemel olan hak sahiplerine, afet tehlikesi olmayan güvenli bir alanda yeniden yapılacak olan konut, ahır ve iş yeri gibi yapıların yerinin belirlenmesi işlemidir.

7269 sayılı kanunun 16'ncı maddesi kapsamında hak sahibi olan vatandaşların yeniden yerleştirilecekleri alanların tespit ve tahsisi işlemlerinin esasları 23.09.2011 tarih ve 6465 sayılı Yer Seçimi Genelgesi ile belirlenmiştir.

Afetzedelerin yeniden yerleştirilecekleri alanlar tespit edilerek “*Yer Seçim Protokolü*” hazırlanmaktadır. Yer Seçim Protokolü İçişleri Bakanlığınca onaylandıktan sonra kadastro ölçümleri ve kadastro haritaları, imar planı, imar planına uygun jeolojik ve jeoteknik etüt raporu, ihtiyaç halinde kamulaştırma, tahsis ve tescil işlemlerinin tamamlanmasının ardından yüklenici firmaya saha teslimi yapılarak iskân yeri yapım işine geçilmektedir.

Yeni yerleşim yeri belirlenirken özellikle dikkat edilmesi gereken hususların başında afet tehlikesi olmayan güvenli alanların belirlenmesi gelmektedir. Afetten etkilenen kişi veya toplulukların yerleştirilecekleri alanın afet öncesi sosyo-kültürel ve ekonomik yapılarının mümkün mertebe değişikliğe uğratılmadan yapılanması sağlanmaktadır. Yeni yerleşim alanının güvenli ve sağlıklı olmasına özen gösterilmektedir. Ayrıca yerleşim alanının hukuki olarak mülkiyet sorunu olmayan ve imar mevzuatına uygun olan alanlardan seçilmesi sağlanmaktadır.

Afetten etkilenen kamu kurum ve kuruluşları ile diğer hak sahiplerinin yeniden yerleştirilmelerine yönelik yer seçimi yaparken; öncelikle mümkünse hak sahibi vatandaşların sahip oldukları arsa ve arazilerinde yeniden iskân gerçekleştirilmelidir. Bu durumun mümkün olmadığı yerlerde bedelsiz olarak temin edilecek olan Maliye Hazinesi adına Ham toprak ve Mera vasfıyla kayıtlı arsa ve arazilerde iskân gerçekleştirilmelidir. Bunun da mümkün olmadığı veya yetersiz kaldığı durumlarda afetten etkilenen köy veya mahallelerde; 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 2/B Madde uygulaması yapılmış ve bu uygulamayla Maliye Hazinesi adına tescilini yapmak üzere orman sınırları dışına çıkarılmış alanlardan, Hazine tarafından işgalcilerine satışı henüz gerçekleştirilmemiş olanlarının iskân yeri olarak temin edilmesine öncelik verilmektedir (Anonim, 2013).

Bu önceliklerin sağlanamadığı veya uygun veya yeterince iskân alanının bulunamadığı durumlarda, 7269 sayılı kanunun Ek 10 uncu maddesi gereğince; Maliye Hazinesi adına “Orman” vasfıyla tescilli olan parsellerde, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından tespit edilecek olan uygun alanlar afetzedelere iskân yeri yapılmak üzere Orman Genel Müdürlüğünden talep edilebilmektedir.

4.1.2. Orman alanlarında iskân yeri tahsisi talebi

Afet sonrası yapılacak iş ve işlemlerle ilgili çalışmalar İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) tarafından yürütülmektedir. Orman alanı içerisinde genel hayatı etkileyen doğal afet yerlerinde afete maruz kalan kamu kurum ve kuruluşlar ile diğer afetzedelerin iskânlarını temin için AFAD tarafından; genel hayatı etkileyen afet bölgesi ilan edildiğine dair “Cumhurbaşkanı Kararı” veya afet bölgesi ilanına yönelik Cumhurbaşkanı Kararı alınmamışsa “Genel Hayatı Etkililik Oluru”, fiziksel iskâna tabi tutulacak kamu kurum ve kuruluşu ile diğer afetzedelerin, “Mahalli İskân Komisyon Kararı” alınarak AFAD tarafından yapılmış olan hak sahipliliği tespiti sonucu belirlenen hane sayısı, ilgili kurum ve kuruluşların katılımı ile yapılan “Yer Seçim Protokolü” veya “Yer Seçimi Gerekçe Raporu” ile tespit edilen iskâna uygun orman parseli içerisindeki gerekli alan miktarı, gerekli alanın afet alanı merkezine maksimum uzaklığı, bu alanların tek parça halinde ya da minimum büyüklüğü belirli birkaç parça alan olarak belirlenmesi durumu ile ilgili bilgi ve

belgelerin ekli olduğu talep yazıları Orman Genel Müdürlüğüne iletilmektedir (Şekil 4.1, Şekil 4.2, Şekil 4.3).

4.1.3. Talebin değerdendirilmesi ve orman kadaastro komisyonu görevlendirilmesi

Orman Genel Müdürlüğü tarafından Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nın afetzedelere iskân yeri inşa etmek için talep ettiğı orman alanına dair talep yazısı ekleriyle birlikte afetin gerçekleştiğı ildeki orman idaresinin bağı olduğı Orman Bölge Müdürlüğüne iletilerek; bölge müdürlüğü marifetiyle oluşturulacak inceleme heyetinin talebi değerdendirmesi, talep alanının ormancılık mevzuatı açısından iskâna uygun olup olmadığının belirlenmesi amacıyla inceleme raporu istenmektedir.

Bu inceleme raporunda; Orman İşletme Müdürlüğü Orman Amenajman Planı verileri yönünden talep edilen orman alanının nitelik olarak belirtilmesi, talep edilen yerin bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanına dönüştürülmesi de mümkün olmayan yerlerden olup olmadığı, talebe konu yer haricinde başka alternatif yer olup olmadığı, hususlarında detaylı olarak orman kadaastro ve tapu kadaastro haritalarına dayalı bilgiler bulunmaktadır.

Orman Bölge Müdürlüğünce talebe konu olan yerin; Muhafaza Ormanı, Tabiat Parkı, Tabiatı Koruma Alanı ve Milli Park Alanı ile ilgisinin olup olmadığına dair Doğa Koruma ve Milli Parklar Şube Müdürlüğünden görüş yazısı istenmekte ve inceleme raporunda bu görüşlerin neler olduğı belirtilmektedir.

İnceleme Raporunda; Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Kadaastro İl Müdürlüğü, Tarım Orman İl Müdürlüğü, AFAD İl Müdürlüğü, Belediye İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı'nın görüş yazılarına yer verilmektedir.

Orman Bölge Müdürlüğünce düzenlenen inceleme raporu Orman Genel Müdürlüğü tarafından değerdendirilmektedir. Değerdendirme sonucu talebin uygun görülmesi halinde 7269 Sayılı Kanun'un Ek 10 uncu Maddesi uygulamasını yapmak üzere yeterli sayıda Orman Kadaastro Komisyonu görevlendirilmektedir.

Şekil 4.1. Malatya Pütürge’de ormandan talep edilen iskân alanı örneği (kırmızı ve sarı renkli alanlar)

Şekil 4.2. Malatya Kale’de orman parseline tahsis talep edilen iskân alanının arazide ölçüm ve koordinatlandırılması işlemi (sarı renkle çevrili alan)

Şekil 4.3. Malatya Battalgazi’de orman parselinden talep edilen iskân alanı üzerinde yapılacak olan deprem konutlarının yerleşim planı örneği

4.1.4. Orman alanının afetzedeler tahsisi uygulaması

Orman Genel Müdürlüğü afetzedelerin ihtiyaçları doğrultusunda konut yapımı için yer tahsisi ile ilgili AFAD ile müşterek yürüttüğü çalışmalarda tahsis alanlarının belirlenmesi ve ormandan çıkarılması konusunda Orman Kadastro Başmühendisliklerini görevlendirmektedir. Bu uygulamalara ait görseller Şekil 4.4, Şekil 4.5, Şekil 4.6 ve Şekil 4.7’de verilmiştir.

Orman Genel Müdürlüğü’nün görevlendirdiği Orman Kadastro Komisyonu iş emri komisyona ulaştığı tarihten itibaren ivedilikle çalışma yapacağı köy veya mahalle ile ilgili bilgilendirme ilanlarını yaparak Orman Kadastro Yönetmeliği ve Teknik İzahnamesi doğrultusunda çalışmalarını gerçekleştirmektedir. Resmi yazışmalar ve çalışmanın yapılacağı yerleşim yerine ait bilgilendirme ilanları 15 gün süreyle Köy İlan panosuna asılmaktadır. 15 günlük yasal sürenin bitimiyle arazideki istikşaf gezisinin gerçekleştirilerek iskân yeri yapılmak üzere talep edilen orman alanının Cors cihazı ile ölçülmesi ve koordinatlandırılması, kadastro tutanaklarının düzenlenmesi, koordinatların proje üzerinde ilgili tapulama paftalarına aktarılması, haritalama, dosyalama ve çoğaltma işlemlerinin yapılması, Orman Bölge Müdürlüğü tarafından görevlendirilen Şekli ve Hukuki İnceleme Heyeti’nce çalışmaların denetlenmesinin ardından görevli orman kadastro komisyonu tarafından askı

suretiyle ilanının yapılması sonucu uygulama tamamlanmış kabul edilmektedir. Yapılan çalışma 30 günlük yasal süre boyunca köy veya mahalle ilan panosunda askıda bekletilmektedir. Askı ilanından itibaren 7 gün içerisinde Kadastro Mahkemesine itiraz hakkı bulunmaktadır. İtiraz gerçekleşmediği takdirde, 30 günlük askı süresi bittikten sonra ilgili Orman İşletme Müdürlüğü çalışmanın tescilinin gerçekleştirilmesi için Kadastro İl Müdürlüğüne tescil dosyasını göndermektedir. Kadastro İl Müdürlüğü tarafından teknik kontroller tamamlandıktan sonra afetzedelere iskân yeri yapmak üzere Maliye Hazinesi adına Ham Toprak vasfıyla tescilini gerçekleştirerek iskân alanının tapu kütüğüne kaydının yapılması için Tapu İl/İlçe Müdürlüğüne yazılı olarak bilgi verir. Tapuya kaydının yapılması ile birlikte evvelce orman alanı iken; 7269 sayılı Kanunun Ek 10. Maddesi kapsamında afetten etkilenen bölge halkına veya kamu kurum ve kuruluşlarına iskân yeri, ahır, iş yeri, hizmet binası yapılmak üzere Ham Toprak vasfıyla Maliye Hazinesi adına tescil gerçekleşmiş olmaktadır (Anonim, 2012a).

Tahsis işlemlerinin mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi ile mülkiyet sorunu yaşanmasının önüne geçilmektedir. Orman sınırları dışına çıkarılması istenen alanlar farklı mahalle ya da köydeyse her bir mahalle ya da köy için ayrı ayrı uygulama yapılmaktadır. Afetzedelere konut yapılması için talep edilen yerlerde eş zamanlı diğer orman kadastro uygulamaları yapılmamaktadır (Anonim, 2012a).

Şekil 4.4. Malatya Pütürge’de AFAD’ın talebi üzerine tahsisi yapılan orman alanında inşası tamamlanan afet evleri

Şekil 4.5. Malatya Kale’de AFAD’ın talebi üzerine tahsisi yapılan orman alanında inşası devam eden çelik kontrüksiyon afet evleri

Şekil 4.6. Malatya Kale’de AFAD’ın talebi üzerine tahsisi yapılan orman alanında inşası tamamlanan afet evleri

Şekil 4.7. Malatya Battalgazi’de AFAD’ın talebi üzerine tahsisi yapılan orman alanında inşası tamamlanan afet evleri

Orman alanlarının tahsis sürecinde yapılan yazışma örnekleri Şekil 4.8, Şekil 4.9 ve Şekil 4.10’da verilmiştir.

Sayı :*****_***.***.***_E.*****

Tarih: 01/02/2020

Konu: **Elazığ, Sivrice Merkezli Deprem Afeti Genel Hayata Etkililik Olur'u.**

BAŞKANLIK MAKAMI'NA

Elazığ İli, Sivrice İlçesi'nde 24.01.2020 tarihinde meydana gelen 6.8 Mw büyüklüğündeki deprem afeti nedeniyle; Elazığ İli, Merkez İlçesi'nde 30 vatandaşımız, Sivrice İlçesi'nde 4 vatandaşımız, Maden İlçesi'nde 3 vatandaşımız, Malatya İli, Doğanyol İlçesi'nde ise 4 vatandaşımız vefat etmiştir.

Bununla birlikte Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılan afet etkisi belirleme çalışmaları sonucunda;

- Elazığ İli, Merkez İlçesi'nde 30 bina "Yıkık" derecede, 1133 bina "Ağır" derecede, Maden İlçesi'nde 1 bina "Yıkık" derecede, 10 bina "Ağır" derecede, Sivrice İlçesi'nde 39 bina "Yıkık" derecede, 402 bina "Ağır" derecede hasarlı olarak tespit edilmiştir.

- Malatya İli, Doğanyol İlçesi'nde 128 bina "Yıkık" derecede, 413 bina "Ağır" derecede, Kale İlçesi'nde 170 bina "Yıkık" derecede, 783 bina "Ağır" derecede, Pütürge İlçesi'nde 135 bina "Yıkık" derecede, 2328 bina "Ağır" derecede hasarlı olarak tespit edilmiştir.

Bu nedenle **Elazığ İli, Sivrice İlçesi'nde 24.01.2020 tarihinde meydana gelen deprem afetinin**, 7269 Sayılı Kanun'un 1'inci maddesi uyarınca hazırlanan Afetlerin Genel Hayata Etkililiğine İlişkin Temel Kurallar Hakkında Yönetmelik'in 2'nci maddesi ile 5'inci maddesi (a) bendine istinaden değerlendirilmesi sonucu; **Elazığ İli'nin Merkez, Maden ve Sivrice ilçelerine bağlı tüm belde, mahalle ve köyler ile Malatya İli'nin Doğanyol, Kaleve Pütürge ilçelerine bağlı tüm mahallelerde, "Genel Hayata Etkili"** sayılması, bu afet sebebiyle yapıları hasar gören vatandaşların afetzede kabul edilmesi, Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği ve Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) gereğince, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı koordinasyonunda kesin ve itiraz hasar tespit çalışmalarının yaptırılması, kesin ve itiraz hasar tespit çalışmaları neticesinde hazırlanan hasar tespit raporları ile afetzede isim listelerinin tasdik edilmesi ve mahallinde ilanının sağlanması hususunu;

Olur'larınıza arz ederim.

İyileştirme Dairesi Başkanı

Şekil 4.8. Elazığ ve Malatya illerine ait “Genel Hayata Etkililik Olur’u”

YER SEÇİMİ GEREKÇE RAPORU

24.01.2020 tarihinde Elazığ İli Sivrice İlçesinde meydana gelen deprem afeti nedeniyle 01.02.2020 tarih ve 17791 sayılı Olur'a istinaden Genel Hayata Etkili kabul edilmiştir. Genel hayata etkili kabul edilen afet sonrasında 7269 sayılı Kanunun kapsamında afetzedeye ailelere konut ve ahır yapılması amacıyla anılan Kanunun 16 ncı maddesine göre yer seçimi çalışmalarına başlanılmıştır.

Başkanlığımız 2013/5 sayılı Genelge esaslarına göre yapılan çalışmalarda; Malatya İli Battalgazi İlçesi Erenli Köyündeki deprem afetinin gerçekleştiği alanda yer alan afetzedelere ait taşınmazların mülkiyet ve arazi topoğrafyasının inşaat yapımına uygun olmaması sebebiyle yer seçimi yapılamamıştır.

Akabinde 7269 sayılı Kanunun 21 inci maddesine istinaden mülkiyeti hazineye, köy tüzel kişiliğine, il özel idaresine, belediye veya katma bütçeli dairelere ait olan (Vakıflar Genel Müdürlüğü taşınmaz malları ile Hazineye, özel idare ve belediyeye ait taşınmaz mallardan bir kamu hizmetine tahsis edilenler hariç) taşınmazlar ile Ek-9 uncu maddeye istinaden mera vasıflı taşınmazlar araştırılmış ancak gerek alan büyüklüğü gerekse yerleşime uygunluk kriterlerinin sağlanması açısından afet konutlarının inşa edilebileceği yer bulunamamıştır.

Söz konusu hak sahiplerinin kırsal mahallelerde ikamet etmesi ve geçimlerini tarım ve hayvancılıkla sağlamasından dolayı yerleşim birimi içerisinde iskânları zorunlu olduğundan Valiliğimiz onayı ile kurulan Yer Seçimi Komisyonunca 7269 sayılı Kanunun Ek-10 uncu maddesine istinaden Orman Vasıflı 0 ada 3652 parsel numaralı taşınmazda konut ve ahır yapılması uygun görülmüştür.

İş bu rapor tarafımızdan tanzim edilerek imza altına alınmıştır. ....../....../2021

İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRLÜĞÜ TEMSİLCİLERİ			
Jeoloji/Jeofizik Mühendisi	Harita Mühendisi	İnşaat Mühendisi/ Mimar	Şube Müdürü
İl Afet ve Acil Durum Müdürü			
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI			
İl Sorumlusu		Tasdik Eden	
Harita Mühendisi		Grup Başkanı	
UYGUNDUR			
....../....../2021			
İyileştirme Dairesi Başkanı			

Şekil 4.9. AFAD' ın ormandan yer tahsisi istemesinin gerekçesini gösteren “Yer Seçimi Gerekçe Raporu”

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi sayılı emir gereği; Malatya İli Arguvan İlçesinde meydana gelen deprem afeti 7269 sayılı kanun kapsamında 14.06.2019 tarih ve 7983 sayı ile Elazığ İli Sivrice İlçesinde 24.01.2020 tarihinde meydana gelen 6.8Mw büyüklüğündeki deprem afeti 7269 sayılı kanun kapsamında 01.02.2020 tarih ve 17791 sayı ile Genel Hayata Etkili kabul edilmiştir. Genel Hayata Etkili kabul edilen afet sonrasında konutları yıkılan/ağır derecede hasar gören afetzedelerden 7269 sayılı Kanun kapsamında hak sahibi kabul edilenlere konut/ahır yapılabilmesi için yeni yerleşim yeri çalışmalarına başlanılmıştır. Bu kapsamda yeni yerleşim yeri çalışmaları 7269 sayılı Kanunun 10 uncu maddesine istinaden hazırlanan 03.05.2021/ 3003 (2013/5) sayılı genelde esaslarına göre yapılmakta olup söz konusu yerleşim yerlerinde **hak sahiplerinin kendi mülkiyetindeki taşınmazların mülkiyet ve yerleşim yerlerinin uygun olmaması sebebiyle** alternatif taşınmazlar araştırılmıştır. Malatya İli Arguvan İlçesi Çevreli Mahallesi, Doğanyol İlçesi Bahramlı Mahallesi, Kale İlçesi Kumluyazı Mahallesi ve Pütürge İlçesi Köklükaya, Tatlıcak Mahallesi(Çıgırlı tapulama sahası), Taşbaşı, Taşmış ve Tepehan (Sinan) Mahallelerinde **belirlenen orman vasıflı arazilerin bir kısmında alternatif başka arazi bulunamadığından** 7269 sayılı Kanun kapsamında hak sahibi kabul edilen **afetzedelerin daimi iskânını sağlamak üzere yer seçimi yapılmıştır.** Söz konusu afetlere ilişkin Genel Hayata Etkililik Olur'u, Hak Sahipliği Komisyon Kararları ve talep edilen alana ait .kml dosyaları yazımız ekinde gönderilmekte olup söz konusu taşınmazların, 6831 Sayılı Kanunun Ek-16 ncı maddesi ve/veya 7269 sayılı Kanunun Ek-10 uncu maddesine istinaden orman sınırları dışına çıkarılarak yer seçimini incelemek üzere Bölge Müdür Yardımcısı Başkanlığında, Kadastro ve Mülkiyet Şube Müdürü, Orköy Şube Müdürü, Ağaçlandırma ve Silvikültür Şube Müdürü, Malatya Orman İşletme Müdürü, ilgili İşletme Şefi, Teknik İşler Planlama Ofisi sorumlusundan teşekkül edecek komisyon marifetiyle incelenip bir rapora bağlanması hususunda;

Gereğini rica ederim.

Bölge Müdürü

Şekil 4.10. Orman Bölge Müdürlüğü tarafından “İnceleme Heyetinin” kurulması yazısı

4.1.5. Orman sınırları dışına çıkarılamayacak yerler

Afetler; zamanı ve büyüklüğü öngörülemeyen, can ve mal kaybına neden olan mücbir olaylardır. Bu sebeple umumi hayatı etkilediği için öncelikli ve hızlı kararlar

olarak tahribatın izlerini bir an önce ortadan kaldırmak gerekir. Afetin yarattığı tahribatı ortadan kaldırırken halkın can ve mal güvenliğini, oluşabilecek yeni afetlerden korumak üzere daha güvenli alanlar temin etmek gerekebilir. Jeolojik ve jeomorfolojik yapısı, tabii kaynakları, rekreasyonel fonksiyonları, afetten etkilenen yerel halkın tarla, bağ, bahçe gibi taşınmazlarına yakın olması gibi etkenler göz önüne alındığında, bazı orman alanları yerleşim yeri olarak talep ve tercih edilebilmektedir. Ülkemizde ormanların yönetilmesi ve sürekliliğinin sağlanması Anayasa güvencesi altında kanun ve yönetmelikler ile gerçekleştirildiği için, afet durumlarında dahi bazı sebepler ormandan talep edilen iskân yerlerinin karşılanmasına müsaade etmemektedir.

Orman Genel Müdürlüğü'nün 2014 yılında yayınladığı "Orman Kadastro Teknik İzahnamesi"nde "3402 sayılı Kadastro Kanununun 4 üncü maddesi gereğince orman kadastro yapılmış ormanlardaki 2/A veya 2/B Uygulamalarında, 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Âfetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun ek 10 uncu maddesi ve 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında yapılacak çalışmalarda da aynı esaslar uygulanır." belirtmesi yer almaktadır (OGM, 2024).

7269 sayılı kanun kapsamında orman alanlarının afetzedelere iskânı ile ilgili hali hazırda uygulama yönetmeliği bulunmaması nedeniyle kanun hükümlerinin yalnızca genel çerçevesi belirlenmiş olup, uygulamanın diğer hükümleri ile ilgili esaslar; 3402 sayılı Kadastro Kanununun 4. Maddesi'ne, 6831 sayılı Orman Kanununun 2/B Maddesi'ne ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunun 4 üncü maddesine dayandırılmıştır (Anonim, 2012b).

Bu sebeple orman sınırı dışına çıkarılamayacak yerler şu şekilde sıralanmıştır: Muhafaza ormanı, milli park, tabiat parkları, tabiatı koruma alanları ile izin irtifak tesis edilen orman alanlarında bu niteliklerin devamı süresince, 8/11/1983 tarihli ve 2960 sayılı Boğaziçi Kanunu ile sonradan orman rejimine alınan yerler, 6831 sayılı

Kanunun 24 ve EK-4 üncü maddesi kapsamında kamulaştırılarak orman rejimine alınan yerler, 6831 sayılı Kanunun 3 üncü ve 11 inci maddeleri kapsamında orman rejimine alınan yerler ile yanan orman alanları, İmar Kanunu, Kıyı Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, Turizm Kanunu ve diğer bazı kanunların kısıtlayıcı hükümleri nedeniyle iskân işlemlerinin yapılamayacağı yerler, kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım proje alanlarına isabet eden alanlar (örneğin baraj ve gölet rezervuar alanları), Orman Genel Müdürlüğünce tohum bahçesi, tohum meşceresi, orman fidanlığı, satış istif deposu, piknik ve mesire alanı vb. yapı ve tesislerin olduğu yerler, özel ağaçlandırma için tahsis işlemi yapılmış yerlerde bu niteliklerinin devamı süresince, “Orman alanından çıkarma iş ve işlemlerinin yapılabilmesi için o alanın vasfının ‘orman’, mülkiyetinin ise ‘Devlete ait’ olması zorunluluktur” bu nedenle vasıf ve mülkiyet anlaşmazlığı mahkemeye intikal etmiş sahalarda mahkeme kararları kesinleşmeden, 7269 Sayılı Kanunun Ek 10. Maddesi kapsamında afetzedelere konut yapılmak üzere talep edilen orman alanlarında tahsis işlemi yapılamaz (Anonim, 2012a; Anonim, 2012b).

4.2. İl Düzeyinde Afetzedelere Tahsis Edilen Orman Alanlarına Ait Bulgular

Çalışma kapsamında; Türkiye’de 7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun Ek 10. Maddesi Uygulamaları ile Bingöl, Malatya ve Ordu İlleri vaka örnekleri irdelenmiş ve elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir.

Orman Kadastro Başmühendisliklerinin yaptığı çalışmalarda; Bingöl İl’inin merkez ve diğer bazı ilçelerinde muhtelif yıllarda meydana gelmiş olan depremler nedeniyle evleri yıkılmış olan onlarca orman köylüsüne konut yapılmak üzere ormandan yer tahsisi yapılmıştır. Bu tahsisin ilk örneği 2003 yılında Bingöl İli Merkez İlçesi Sarıçiçek ve Göltepesi Köyleri’nde görülmektedir. Devamında aynı ilde 2005 yılında Merkez İlçesinin Merkez Köyü, 2018 ve 2021 yıllarında Yayladere İlçesi Zeyneli Köyü, yine 2021 yılında Yayladere İlçesi Sarıtosun Köyü, 2022 yıllarında Adaklı İlçesi Çevreli Köyü ve Karlıova İlçesi Kızılağaç Köyü’nde bu uygulama ile orman alanlarının afetzedelere iskân yeri olarak tahsisi gerçekleştirilmiştir. 2020 yılında Ordu İli, Gürgentepe İlçesi, Eskiköy/Karahalil Mahallesi’nde heyelan ve kaya düşmesi neticesinde 12 aileye konut yapımı için talep edilen orman alanının orman

sınırı dışına çıkarılma işlemi gerçekleştirilmiştir. Yine Orman Genel Müdürlüğü tarafından yapılan orman tahsis neticesinde, 2020 yılında meydana gelen merkez üssü Elazığ İli Sivrice İlçesi olan depremin ardından Malatya ve Elazığ İlleri Genel Hayata Etkili kabul edilmiş ve Malatya İli, Pütürge İlçesi, Taşbaşı Mahallesi onlarca aileye AFAD tarafından konut yapılmıştır. Bu depremin etkilediği yerleşim yerlerinden 2021 yılında Malatya İli Doğanyol, Pütürge, Hekimhan ve Kale İlçelerinde toplam 10 adet mahallede (Yalınca, Gevheruşağı, Taşbaşı, Düvenlik, Çığırılı, Tepehan, İğdir, Kocaözü, Kumluyazı ve Uzunhüseyin) deprem nedeniyle evleri ve ahırları kullanılamaz hale gelen onlarca orman köylüsüne konut yapmak üzere AFAD tarafından ormandan yer tahsis talebinde bulunulmuş ve talep edilen alanlarda Orman Genel Müdürlüğünün görevlendirdiği Orman Kadastro Başmühendislikleri tarafından afetzedelere konut yapılmak üzere Hazine adına orman sınırları dışına çıkarma işlemi gerçekleştirilmiştir. Aynı deprem nedeniyle 2022 yılında afetzedelere konut ve ahır yapmak amacıyla AFAD tarafından; Malatya İli Doğanyol İlçesi Behramlı Mahallesi, Battalgazi İlçesi Bahri Mahallesi, Pütürge İlçesi Çığırılı ve Taşmış Mahalleleri, 2023 yılında ise Doğanyol İlçesi Konurtay Mahallesi kadastro çalışma alanı sınırlarında bulunan orman parsellerinde iskân alanı tahsis talep edilmiş olup, talep edilen alanlar Orman Genel Müdürlüğü marifetiyle afetzedelere konut yapılmak üzere Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılmıştır.

4.2.1. Bingöl’de afetzedelere tahsis edilen orman alanları

Bingöl İlinde deprem nedeniyle afetzedelerin iskânına tahsis edilen orman alanları Çizelge 4.1’de verilmiştir. Bu çizelgeye göre Bingöl İlinde 7 adet köydeki toplam 9718.3 ha orman alanından 456.2 ha iskân alanı çıkarılmıştır.

Çizelge 4.1. Bingöl ilinde deprem nedeniyle afetzedelerin iskânına tahsis edilen orman alanları

İLÇE	BELDE/MAHALLE/ KÖY	YAPILAN UYGULAMA	ORMAN ALANI (ha)	ÇIKARILAN İSKÂN ALANI (ha) (EK 10)
Adaklı	Çevreli	7269 S.K. (Ek10)	5335.7	1.9
Karlıova	Kızılağaç	7269 S.K. (Ek10)	2415.9	2.5
Merkez	Bingöl Merkez	7269 S.K. (Ek10)	593.9	389.7
Merkez	Göltepesi	7269 S.K. (Ek10)	29.7	29.7
Merkez	Sarıçiçek	7269 S.K. (Ek10)	25.6	25.6
Yayladere	Sarıtosun	7269 S.K. (Ek10)	425.9	0.9
Yayladere	Zeyneli	7269 S.K. (Ek10)	891.6	5.9
TOPLAM			9718.3	456.2

4.2.2. Ordu’da afetzedelere tahsis edilen orman alanları

Ordu İlinde deprem nedeniyle afetzedelerin iskânına tahsis edilen orman alanları Çizelge 4.2’de verilmiştir. Bu çizelgeye göre Ordu İlinde 1 adet mahalledeki toplam 1099.7 ha orman alanından 0.62 ha iskân alanı çıkarılmıştır.

Çizelge 4.2. Ordu ilinde heyelan ve kaya düşmesi nedeniyle afetzedelerin iskânına tahsis edilen orman alanları

İLÇE	BELDE/MAHALLE/ KÖY	YAPILAN UYGULAMA	ORMAN ALANI (ha)	ÇIKARILAN İSKÂN ALANI (ha)
Gürgentepe	Eskiköy/Karahalil	7269 SK. (EK 10)	1099.7	0.62
TOPLAM			1099.7	0.62

4.2.3. Malatya’da afetzedelere tahsis edilen orman alanları

Malatya İli 2020 yılında merkez üssü Elâzığ İli Sivrice İlçesi olan depremden fazlaca etkilendiği için, mahalle bazında en çok uygulamanın yapıldığı şehir olarak karşımıza çıkmaktadır. Malatya İlinde deprem nedeniyle afetzedelerin iskânına tahsis edilen orman alanları Çizelge 4.3’de verilmiştir. Bu çizelgeye göre Malatya İlinde 14 mahalledeki toplam 14 481.7 ha orman alanından 42.1 ha iskân alanı çıkarılmıştır.

Çizelge 4.3. Malatya ilinde deprem nedeniyle afetzedelerin iskânına tahsis edilen orman alanları

İL	İLÇE	BELDE/MAHALLE / KÖY	YAPILAN UYGULAMA	ORMAN ALANI (ha)	ÇIKARILAN İSKÂN ALANI (ha) (EK 10)
Malatya	Battalgazi	Bahri	7269 S.K. (Ek-10)	155.7	1.5
Malatya	Doğanyol	Behramlı	7269 S.K. (Ek-10)	516.9	0.3
Malatya	Doğanyol	Gevheruşağı	7269 S.K. (Ek-10)	772.7	0.3
Malatya	Doğanyol	Konurtay	7269 S.K. (Ek-10)	591.8	2.1
Malatya	Doğanyol	Yalınca	7269 S.K. (Ek-10)	741.2	1.5
Malatya	Hekimhan	İğdir	7269 S.K. (Ek-10)	1725.3	4.7
Malatya	Hekimhan	Kocaözü	7269 S.K. (Ek-10)	3819.4	1.7
Malatya	Kale	Kumluyazı	7269 S.K. (Ek-10)	5.1	0.3
Malatya	Kale	Uzunhüseyin	7269 S.K. (Ek-10)	294.9	0.9
Malatya	Pütürge	Çığırılı	7269 S.K. (Ek-10)	256.4	2.0
Malatya	Pütürge	Düvenlik	7269 S.K. (Ek-10)	904.3	1.4
Malatya	Pütürge	Taşbaşı	7269 S.K. (Ek-10)	1215.9	20.1
Malatya	Pütürge	Taşmış	7269 S.K. (Ek-10)	3119.2	4.6
Malatya	Pütürge	Tepehan/Sinan	7269 S.K. (Ek-10)	362.9	0.7
TOPLAM ALAN				14 481.7	42.1

4.3. Malatya İli Vaka Çalışması Bulguları

4.3.1. Araştırmaya katılanların demografik özellikleri

Araştırma çalışmaları yürütülürken Malatya İli merkez üssü Kahramanmaraş olan 6 Şubat 2023 depremlerinden de fazlasıyla etkilendiği için kısıtlı imkânlar nedeniyle anket uygulaması yalnızca Malatya İlinde yapılmıştır. Malatya’da yapılan anket çalışmasına ilişkin bulgular aşağıdaki şekildedir (Çizelge 4.4-Çizelge 4.6).

Çizelge 4.4. Araştırmaya katılanların cinsiyetlerine ilişkin bulgular

Cinsiyet	Frekans	Yüzde
Bayan	6	24.0
Erkek	19	76.0

Araştırmaya katılanların %76'sı erkek iken %24'ü bayandır.

Çizelge 4.5. Araştırmaya katılanların yaşlarına ilişkin bulgular

Yaşınız	Frekans	Yüzde
20-29	4	16.0
30-39	8	32.0
40-49	7	28.0
50-59	5	20.0
60 ve üstü	1	4.0
Total	25	100.0

Araştırmaya katılanların yaşları incelendiğinde, %16'sının 20-29 arası, %32'sinin 30- 39 arası, %28'inin 40-49 arası, %20'sinin 50-59 arası, %4'ünün 60 ve üstü olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.6. Araştırmaya katılanların eğitim durumlarına ilişkin bulgular

Eğitim	Frekans	Yüzde
Ortaokul	1	4.0
Lise	2	8.0
Lisans	20	80.0
Yüksek Lisans	2	8.0
Total	25	100.0

Araştırmaya katılanların eğitim durumları incelendiğinde, %4'ünün ortaokul, %8'inin lise, %80'inin lisans, %8'inin yüksek lisans düzeyinde eğitime sahip olduğu görülmektedir.

4.3.2. Araştırma kapsamında oluşturulan önermelere ilişkin görüşler

Araştırmaya katılanların “Ülkemizde hukuksal olarak "Orman" sayılan yerlerin ormancılık dışı amaçlarla kullanılmasına yönelik düzenleme ve uygulamaların orman ekosistemlerine herhangi bir biçimde zarar vermemesi tümüyle rastlantısaldır” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.7’de gösterilmiştir.

Çizelge 4.7. Anket çalışmasının 1. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 1	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	6	24.0
Katılmıyorum	12	48.0
Fikrim yok	1	4.0
Katılıyorum	4	16.0
Tamamen katılıyorum	2	8.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %72’si bu önermeye katılmazken, %24’ü katılmış ve %4’ü fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Orman ekosistemlerini etkileyebilecek etkinliklerin yalnızca gerçekleştirildiği yerlerle sınırlı olarak, değerlendirilmesi, çoğu durumda doğru sonuçlar vermez” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.8’de gösterilmiştir.

Çizelge 4.8. Anket çalışmasının 2. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 2	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	2	8.0
Katılmıyorum	7	28.0
Fikrim yok	2	8.0
Katılıyorum	10	40.0
Tamamen katılıyorum	4	16.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %36’sı bu önermeye katılmazken, %56’ü katılmış ve %8’i fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Hukuksal düzlemlerdeki karşı duruş, engelleme çabalarının yalnızca hukuka uygunluk temeline indirgenmesi, kesinlikle aşılması gereken bir olumsuzluktur” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.9’da gösterilmiştir.

Çizelge 4.9. Anket çalışmasının 3. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 3	Frekans	Yüzde
Katılmıyorum	7	28.0
Fikrim yok	4	16.0
Katılıyorum	8	32.0
Tamamen katılıyorum	6	24.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %28’i bu önermeye katılmazken, %56’sı katılmış ve %16’sı fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Orman ekosistemlerinin varlığı ve yokluğu, niteliği ve niceliği tüm canlıları doğrudan ve dolaylı olarak etkileyebilir; her türlü dışsal oluşum etkilenebilir. Bu nedenle, orman ekosistemlerinin etkisine ve etkilenmesine ekolojik sınırlar getirmek anlamsızdır; dahası, olanaksızdır” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.10’da gösterilmiştir.

Çizelge 4.10. Anket çalışmasının 4. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 4	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	3	12.0
Katılmıyorum	3	12.0
Fikrim yok	2	8.0
Katılıyorum	9	36.0
Tamamen katılıyorum	8	32.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %24’ü bu önermeye katılmazken, %68’i katılmış ve %8’i fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Orman ekosistemlerini etkileyen nedenlerin, etkilerin niteliğinin ve boyutlarının, etkilerin olası sonuçlarının tüm boyutlarıyla belirlenebilmesi, birbirinden ayrıştırılabilmesi her durumda olanaklı değildir; ayrıca söz konusu etkilerin sonuçları kısa zamanda ortaya çıkmaz” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.11’de gösterilmiştir.

Çizelge 4.11. Anket çalışmasının 5. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 5	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	3	12.0
Fikrim yok	3	12.0
Katılıyorum	13	52.0
Tamamen katılıyorum	6	24.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %12’si bu önermeye katılmazken, %76’sı katılmış ve %12’si fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Orman ekosistemlerinin yönetilmesine yönelik her türlü etkinliğin hem zaman hem de yersel olarak çok boyutlu, bütünsel ve dinamik bir yaklaşımla planlanması; tüm çalışmaların kesinlikle bu planlara göre yürütülmesi; hazırlanan planların keyfi gerekçelerle değiştirilmemesi yaşamsal, hiç bir gerekçeyle göz ardı edilemeyecek bir zorunluluktur” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.12’de gösterilmiştir.

Çizelge 4.12. Anket çalışmasının 6. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 6	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	3	12.0
Katılmıyorum	4	16.0
Fikrim yok	1	4.0
Katılıyorum	9	36.0
Tamamen katılıyorum	8	32.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %28’i bu önermeye katılmazken, %68’i katılmış ve %4’ü fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Ülkemizde "Orman" sayılan yerlerin yönetimine ilişkin planlama çalışmaları yerel düzeyde yürütülmektedir. Uygulamaları, bu kapsamda

yerel düzeydeki planlama çalışmalarını da yönlendirebilecek, arazi temelli ülkesel ekolojik, ekonomik ve toplumsal temelli planlama çalışmalarıyla işlevsel olarak tümleşik sektörel panlar ise hazırlanmamaktadır” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.13’de gösterilmiştir.

Çizelge 4.13. Anket çalışmasının 7. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 7	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	1	4.0
Katılmıyorum	4	16.0
Fikrim yok	8	32.0
Katılıyorum	9	36.0
Tamamen katılıyorum	3	12.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %20’si bu önermeye katılmazken, %48’i katılmış ve %32’si fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Ülkemizdeki orman ekosistemlerinin tümüne yakın bir kesimi doğal, dolayısıyla kamusal varlıklar; yine tümüne yakın bir kesimi devlet mülkiyetindedir; 1982 Anayasasının bile 169. Maddesine göre "Devlet Ormanı" sayılan yerler ve orman ekosistemleri devlet tarafından işletilir; ek olarak, kimin mülkiyetinde olursa olsun "orman" sayılan yerler devletin gözetimi altında kalmalıdır” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.14’de gösterilmiştir.

Çizelge 4.14. Anket çalışmasının 8. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 8	Frekans	Yüzde
Katılmıyorum	1	4.0
Fikrim yok	1	4.0
Katılıyorum	12	48.0
Tamamen katılıyorum	11	44.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %4’ü bu önermeye katılmazken, %92’si katılmış ve %4’ü fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Orman” sayılan yerlerde yalnızca "Devlet ormanları üzerinde bulunması veya yapılmasında kamu yararı ve zaruret olması" koşuluyla ormancılık dışı yatırımlara verilebilecek izinlerde, ekonomik yarar ön planda olmalıdır” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.15’de gösterilmiştir.

Çizelge 4.15. Anket çalışmasının 9. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 9	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	8	32.0
Katılmıyorum	8	32.0
Katılıyorum	8	32.0
Tamamen katılıyorum	1	4.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %64’ü bu önermeye katılmazken, %36’sı katıldığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların "Orman" sayılan yerlerde verilebilecek izinlerle ilgili işlemler sırasında "kamu yararı ve zaruret olup olmadığı hususu; faaliyetin orman sınırları dışında gerçekleştirilmesi imkânının bulunup bulunmadığı" nın kimler tarafından hangi ölçütler/tanımlar temel alınarak nasıl irdelenip belirlenebileceği hakkında bir açıklama getirilmelidir” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.16’da gösterilmiştir.

Çizelge 4.16. Anket çalışmasının 10. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 10	Frekans	Yüzde
Katılmıyorum	1	4.0
Fikrim yok	2	8.0
Katılıyorum	12	48.0
Tamamen katılıyorum	10	40.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %4’ü bu önermeye katılmazken, %88’i katılmış ve %8’i fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Orman sınırları içinde kuluçkahane, havuz gibi balık üretimine yönelik tesislerle birlikte kurulması zorunlu bekçi kulübesi, yatakhane

depo, idari büro gibi geçici tesislere de izin verilebilir” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.17’de gösterilmiştir.

Çizelge 4.17. Anket çalışmasının 11. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 11	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	3	12.0
Katılmıyorum	5	20.0
Fikrim yok	3	12.0
Katılıyorum	11	44.0
Tamamen katılıyorum	3	12.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %32’si bu önermeye katılmazken, %56’sı katılmış ve %12’si fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Baraj, gölet, göl ve deniz yüzeyinde yapılan balık üretimi ile ilgili olarak ormanlık alanda bekçi kulübesi, depo, ağ serme yeri ve kuluç yapımına izin verilebilir” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.18’de gösterilmiştir.

Çizelge 4.18. Anket çalışmasının 12. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 12	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	1	4.0
Katılmıyorum	8	32.0
Katılıyorum	14	56.0
Tamamen katılıyorum	12	8.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %36’sı bu önermeye katılmazken, %64’ü katıldığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Ormancılık Büroları” kapsamında şirketler de sayılarak "orman" sayılan yerlerde ormancılık dışı etkinlikler için izin verilmesi uygulaması hedef kitleyi genişletmiştir” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.19’da gösterilmiştir.

Çizelge 4.19. Anket çalışmasının 13. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 13	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	4	16.0
Katılmıyorum	7	28.0
Fikrim yok	6	24.0
Katılıyorum	5	20.0
Tamamen katılıyorum	3	12.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %44'ü bu önermeye katılmazken, %32'si katılmış ve %24'ü fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “İzin sahalarının kontrolü ile ilgili iş ve işlemleri düzenleyen maddeye göre;” Bölge müdürlüğü izin sahalarının kontrolünü bütçe ödenekleriyle sınırlı olmak kaydıyla yeminli ormancılık bürolarına da yaptırabilir” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.20’de gösterilmiştir.

Çizelge 4.20. Anket çalışmasının 14. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 14	Frekans	Yüzde
Katılmıyorum	7	28.0
Fikrim yok	3	12.0
Katılıyorum	9	36.0
Tamamen katılıyorum	6	24.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %28'i bu önermeye katılmazken, %60'ı katılmış ve %12'si fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “İzne konu tesislerin kiraya verilmesi” doğrudur” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.21’de gösterilmiştir.

Çizelge 4.21. Anket çalışmasının 15. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 15	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	2	8.0
Katılmıyorum	8	32.0
Fikrim yok	1	4.0
Katılıyorum	12	48.0
Tamamen katılıyorum	2	8.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %40'ı bu önermeye katılmazken, %56'sı katılmış ve %4'ü fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Bedelsiz izinlerin özelleştirme uygulamaları kapsamında işletme hakkının devri uygundur” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.22’de gösterilmiştir.

Çizelge 4.22. Anket çalışmasının 16. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 16	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	6	24.0
Katılmıyorum	12	48.0
Fikrim yok	4	16.0
Katılıyorum	2	8.0
Tamamen katılıyorum	1	4.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %72’si bu önermeye katılmazken, %12’si katılmış ve %16’sı fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Bedelli izinlerin özelleştirme uygulamaları kapsamında işletme hakkının devri uygundur” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.23’te gösterilmiştir.

Çizelge 4.23. Anket çalışmasının 17. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 17	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	6	24.0
Katılmıyorum	7	28.0
Fikrim yok	4	16.0
Katılıyorum	6	24.0
Tamamen katılıyorum	2	8.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %52’si bu önermeye katılmazken, %32’si katılmış ve %16’sı fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Bedelsiz izinlerin yap-işlet-devret modeli ile yaptırılması uygundur” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.24’te gösterilmiştir.

Çizelge 4.24. Anket çalışmasının 18. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 18	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	7	28.0
Katılmıyorum	9	36.0
Fikrim yok	4	16.0
Katılıyorum	5	20.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %64’ü bu önermeye katılmazken, %20’si katılmış ve %16’sı fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Bedelli izinlerin yap-işlet-devret modeli ile yaptırılması uygundur” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.25’te gösterilmiştir.

Çizelge 4.25. Anket çalışmasının 19. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 19	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	5	20.0
Katılmıyorum	11	44.0
Fikrim yok	2	8.0
Katılıyorum	7	28.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %64’ü bu önermeye katılmazken, %28’i katılmış ve %8’i fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Kiralama, işletme hakkı devri, yap-işlet-devret modeli ile yaptırılan mevcut izinler uygundur” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.26’da gösterilmiştir.

Çizelge 4.26. Anket çalışmasının 20. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 20	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	3	12.0
Katılmıyorum	6	24.0
Fikrim yok	5	20.0
Katılıyorum	9	36.0
Tamamen katılıyorum	2	8.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %36'sı bu önermeye katılmazken, %44'ü katılmış ve %20'si fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Kamu özel iş birliği modeli çerçevesinde sağlık ve eğitim tesislerine verilen izinler ve üst hakkı kurulması uygundur” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.27’de gösterilmiştir.

Çizelge 4.27. Anket çalışmasının 21. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 21	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	2	8.0
Katılmıyorum	5	20.0
Fikrim yok	4	16.0
Katılıyorum	10	40.0
Tamamen katılıyorum	4	16.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %28'i bu önermeye katılmazken, %56'sı katılmış ve %16'sı fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Kamu kurum ve kuruluşlarına verilen bedelli izinlere konu tesislerin yap-işlet-devret modeli esas alınarak yaptırılması ve işlettilmesi uygundur” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.28’de gösterilmiştir.

Çizelge 4.28. Anket çalışmasının 22. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 22	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	3	12.0
Katılmıyorum	5	20.0
Fikrim yok	3	12.0
Katılıyorum	10	40.0
Tamamen katılıyorum	4	16.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %32'si bu önermeye katılmazken, %56'sı katılmış ve %12'si fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Ağaçlandırma bedeli”, madencilik etkinlikleriyle orman ekosistemi kaldırılan yerlerin "Ağaçlandırılması için yapılacak giderlerin karşılığı" iken "İzin verilen alan üzerinden" hesaplanacak ve "bir defaya mahsus alınacak" bedele dönüştürülmüştür; böylece, yatırımcının ağaçlandırma yükümlülüğü hafifletilmesi amaçlanmıştır” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.29’da gösterilmiştir.

Çizelge 4.29. Anket çalışmasının 23. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 23	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	1	4.0
Katılmıyorum	5	20.0
Fikrim yok	3	12.0
Katılıyorum	14	56.0
Tamamen katılıyorum	2	8.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %24’ü bu önermeye katılmazken, %64’ü katılmış ve %12’si fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Orman ekosistemlerinde de aramada işletme izni getirilmesi doğrudur” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.30’da gösterilmiştir.

Çizelge 4.30. Anket çalışmasının 24. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 24	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	3	12.0
Katılmıyorum	7	28.0
Fikrim yok	5	20.0
Katılıyorum	8	32.0
Tamamen katılıyorum	2	8.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %40'ı bu önermeye katılmazken, %40'ı katılmış ve %20'si fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

Araştırmaya katılanların “Rehabilitasyon projesi tanımlanırken temel alınacak işlemler rehabilite işlemlerinin kapsamında sayılmamış; yapılacak işlemler ağaçlandırma ve silvikültür teknikleri kullanılarak çevreye uyumlu hale getirilmesi işlemine indirgenmiş; böylece bu çalışmaların içeriği iyiden iyiye belirsizleştirilmiştir” önermesine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki Çizelge 4.31’de gösterilmiştir.

Çizelge 4.31. Anket çalışmasının 25. önermesine ilişkin bulgular

Önerme 25	Frekans	Yüzde
Tamamen katılmıyorum	2	8.0
Katılmıyorum	5	20.0
Fikrim yok	3	12.0
Katılıyorum	8	32.0
Tamamen katılıyorum	7	28.0
Toplam	25	100.0

Araştırmaya katılanların %28'ı bu önermeye katılmazken, %60'ı katılmış ve %12'si fikrinin olmadığını beyan etmiştir.

4.3.3. Araştırmaya katılanların cinsiyetlerine göre görüş farklılıkları

Araştırmaya katılanların cinsiyetlerine göre görüş farklılıklarının araştırılması için uygulanan Mann-Whitney U testi sonuçları Çizelge 4.32’de verilmiştir.

Çizelge 4.32. Araştırmaya katılanların cinsiyetlerine göre görüş farklılıklarının araştırılması sonuçları

Önerme No	Mann-Whitney U	Wilcoxon W	Z	Asymp. Sig. (2-tailed)
Önerme 1	29.500	219.500	-1.873	.061
Önerme 2	49.000	239.000	-.533	.594
Önerme 3	40.000	230.000	-1.122	.262
Önerme 4	51.000	241.000	-.398	.690
Önerme 5	47.500	68.500	-.658	.510
Önerme 6	49.500	70.500	-.499	.618
Önerme 7	47.000	68.000	-.665	.506
Önerme 8	45.500	66.500	-.815	.415
Önerme 9	46.000	67.000	-.737	.461
Önerme 10	44.000	65.000	-.910	.363
Önerme 11	41.000	62.000	-1.071	.284
Önerme 12	29.500	50.500	-1.966	.049*
Önerme 13	34.500	55.500	-1.467	.142
Önerme 14	48.500	69.500	-.565	.572
Önerme 15	28.500	49.500	-1.959	.050
Önerme 16	45.000	235.000	-.818	.414
Önerme 17	49.000	70.000	-.523	.601
Önerme 18	57.000	247.000	0.000	1.000
Önerme 19	40.500	230.500	-1.094	.274
Önerme 20	48.000	69.000	-.608	.543
Önerme 21	37.000	58.000	-1.319	.187
Önerme 22	26.000	47.000	-2.056	.040*
Önerme 23	50.500	71.500	-.431	.667
Önerme 24	44.500	234.500	-.881	.378
Önerme 25	46.500	67.500	-.690	.490
Önerme 26	53.000	74.000	-.263	.793

Cinsiyete göre görüş farklılıklarının tespiti için yapılan analiz sonuçlarına göre, “Baraj, gölet, göl ve deniz yüzeyinde yapılan balık üretimi ile ilgili olarak ormanlık alanda bekçi kulübesi, depo, ağ serme yeri ve kuluçka yapımına izin verilebilir” önermesi ile "Kamu özel iş birliği modeli çerçevesinde sağlık ve eğitim tesislerine verilen izinler ve üst hakkı kurulması" uygundur” önermesine araştırmaya katılan bayan ve erkekler arasında görüş farklılıklarının bulunduğu tespit edilmiştir.

4.3.4. Araştırmaya katılanların yaş gruplarına göre görüş farklılıkları

Araştırmaya katılanların yaş gruplarına göre görüş farklılıklarının araştırılması için uygulanan Kruskal Wallis Testi sonuçları Çizelge 4.33'te verilmiştir.

Çizelge 4.33. Araştırmaya katılanların yaş gruplarına göre görüş farklılıklarının araştırılması sonuçları

Önerme No	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
Önerme 1	5.502	4	.240
Önerme 2	4.426	4	.351
Önerme 3	3.924	4	.416
Önerme 4	3.710	4	.447
Önerme 5	5.475	4	.242
Önerme 6	3.455	4	.485
Önerme 7	4.079	4	.395
Önerme 8	5.897	4	.207
Önerme 9	3.800	4	.434
Önerme 10	3.212	4	.523
Önerme 11	2.565	4	.633
Önerme 12	2.442	4	.655
Önerme 13	7.016	4	.135
Önerme 14	2.029	4	.730
Önerme 15	7.577	4	.108
Önerme 16	3.003	4	.557
Önerme 17	4.251	4	.373
Önerme 18	3.223	4	.521
Önerme 19	2.729	4	.604
Önerme 20	4.449	4	.349
Önerme 21	7.641	4	.106
Önerme 22	2.886	4	.577
Önerme 23	2.336	4	.674
Önerme 24	1.486	4	.829
Önerme 25	3.644	4	.456
Önerme 26	.976	4	.913

Araştırmaya katılanların yaş gruplarına göre görüş farklılıklarının araştırılması için uygulanan Kruskal Wallis Testi sonuçlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir görüş farklılığı bulunmamıştır.

4.3.5. Araştırmaya katılanların eğitim durumlarına göre görüş farklılıkları

Araştırmaya katılanların eğitim durumlarına göre görüş farklılıklarının araştırılması için uygulanan Kruskal Wallis Testi sonuçları Çizelge 4.34'te verilmiştir.

Çizelge 4.34. Araştırmaya katılanların eğitim durumlarına göre görüş farklılıklarının araştırılması sonuçları

Önerme No	Chi- Square	df	Asymp. Sig.
Önerme 1	3.496	3	.321
Önerme 2	3.986	3	.263
Önerme 3	2.228	3	.527
Önerme 4	2.676	3	.444
Önerme 5	2.074	3	.557
Önerme 6	2.475	3	.480
Önerme 7	4.750	3	.191
Önerme 8	4.463	3	.216
Önerme 9	1.994	3	.574
Önerme 10	1.912	3	.591
Önerme 11	2.659	3	.447
Önerme 12	1.784	3	.618
Önerme 13	.527	3	.913
Önerme 14	1.895	3	.595
Önerme 15	1.031	3	.794
Önerme 16	3.970	3	.265
Önerme 17	2.609	3	.456
Önerme 18	2.249	3	.522
Önerme 19	2.961	3	.398
Önerme 20	3.705	3	.295
Önerme 21	.965	3	.810
Önerme 22	4.630	3	.201
Önerme 23	2.786	3	.426
Önerme 24	1.733	3	.630
Önerme 25	1.386	3	.709
Önerme 26	5.219	3	.156

Araştırmaya katılanların eğitim durumlarına göre görüş farklılıklarının araştırılması için uygulanan Kruskal Wallis Testi sonuçlarına göre, herhangi bir görüş farkı istatistiksel olarak bulunamamıştır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmaya katılanların %76'sı erkek iken %24'ü bayandır. Araştırmaya katılanların yaşları incelendiğinde, %16'sının 20-29 arası, %32'sinin 30-39 arası, %28'inin 40-49 arası, %20'sinin 50-59 arası, %4'ünün 60 ve üstü olduğu görülmektedir. Eğitim durumları incelendiğinde, %4'ünün ortaokul, %8'inin lise, %80'inin lisans, %8'inin yüksek lisans düzeyinde eğitime sahip olduğu görülmektedir.

Araştırma neticesinde cinsiyete göre: “Baraj, gölet, göl ve deniz yüzeyinde yapılan balık üretimi ile ilgili olarak ormanlık alanda bekçi kulübesi, depo, ağ serme yeri ve kuluç yapımına izin verilebilir” önermesi ile "Kamu özel iş birliği modeli çerçevesinde sağlık ve eğitim tesislerine verilen izinler ve üst hakkı kurulması uygundur” önermesine bayan ve erkek katılımcılar arasında görüş farklılıklarının bulunduğu tespit edilmiştir. Araştırma neticesinde yaş dağılımlarına ve eğitim durumlarına göre görüş farklılıklarında istatistiksel olarak anlamlı bir sonuç tespit edilememiştir.

Ülkemizde meydana gelen ve gelecek olan doğal afetler için iskân taleplerinin ortaya çıktığı malumdur. Yıkıcı bir afet sonrasında ivedilikle ihtiyaç duyulan şey halkın yeniden güvenli alanlarda iskânının sağlanmasıdır. Bunun yanında kamu hizmetlerinin devam edebilmesi için yıkılan ya da kullanılamaz hale gelen kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet binalarının ivedilikle inşa edilmesi de önem taşımaktadır. Bu iskân yerlerinin belirlenmesi ve yer temini vazifesi Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı tarafından yerine getirilmektedir. AFAD tarafından yapılacak yerleşim yeri tespitinde depremzedelerin talepleri halinde yıkılan evlerinin yerine yeni ev yapılabilir. Yerinde konut yapılmasının mümkün olmadığı durumda Maliye Hazinesi adına Ham Toprak ya da Mera vasfıyla kayıtlı olan parseller, 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2/b maddesi uygulamasıyla orman sınırları dışına çıkarılmış ancak satışı yapılmamış yerler değerlendirilmektedir. Bu gibi alanlarda jeolojik ve sosyal problemler nedeniyle afetzedelerin iskânının gerçekleştirilemeyeceği tespit edildiği takdirde orman alanlarının iskan alanı olarak değerlendirilmesi ve talep edilmesi mümkün olmaktadır. AFAD tarafından talep edilen ormanlık alanın nitelik olarak bozuk orman (kapalılık < %10), taşlık, kayalık nitelikte olması, özel statülü orman olmaması ve görüş istenen diğer kamu

kurumlarının yazılı olarak uygun görüş vermesi gerekmektedir. Tüm bu koşullar sağlandıktan sonra ormandan çıkarma işlemi için görevlendirilen orman kadastro komisyonu marifetiyle tahsis gerçekleştirilmektedir.

Ormanların daraltılarak yerleşime açılması ormana olan insan baskısı konusunda tereddütler yaratmaktaysa da doğal afetler nedeniyle uygun iskân yerlerinin bulunamaması sonucu orman alanları içerisinde, orman olarak muhafazasında yarar görülmeyen tarım alanı olarak kullanılması da mümkün olmayan yerlerin afetzedelere konut yapılmak üzere Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılması kamu yararının gerekliliğidir.

Orman Genel Müdürlüğü tarafından henüz 7269 Sayılı Kanun'un Ek 10. Maddesi Uygulama Yönetmeliği yayımlanmamış olsa da teamüller ve diğer ormandan çıkarma uygulamaları ışığında afetzedelere ormandan yer tahsisi yapılmaya devam etmektedir. Kapsamlı bir mevzuat çalışması yapılarak, çıkarılacak olan uygulama yönetmeliği ile afetzedelere ormandan yer tahsisi yapıldığı taktirde orman alanları üzerindeki insan baskısının ormana olan zararları da ortaya konulmalıdır. Ayrıca afetzedelerin iskânı için ormandan çıkarılan alanlara karşılık en az iki katı büyüklükte alan olmak koşulu ile tapuya kayıtlı Maliye Hazinesi arazilerinden ağaçlandırmaya uygun olan yerler tespit edilip ağaçlandırılmak üzere orman vasfıyla tescil edilmelidir. Hepsinden önemlisi; olası afet durumlarında yöre halkının yeniden iskâna tabi tutulacağı alanlar afet eylem planı ile önceden belirlenmeli, tapuda Maliye Hazinesi adına ham toprak, mera ve orman vasfıyla tescilli parsellerden yerleşime uygun alanlar belediyelerin ilgili yöneticileri ile muhtarların da görüşleri alınmak suretiyle tespit edilerek ilgili Bakanlıklar arasında yapılacak protokollerle rezerv alanı olarak ilan edilmelidir. İlan edilecek alanların tapu sicilinin beyanlar ve şerhler hanesinde hiçbir surette başka bir amaca tahsis edilemeyeceği ve afet sonrası iskân yeri rezerv alanı olduğu belirtilmelidir. Böylece afetin meydana geldiği yerlerde yöre halkının afet sonrası yerleştirilecekleri alanlarla ilgili iskâna uygun alanları tespit etmek ve yer seçimi yapmak için zaman kaybedilmemiş olacaktır (Tercan, 2020).

Zira ülkemizin yakın tarihte yaşadığı ve acı kayıplara şahit olunan 24 Ocak 2020 Sivrice depremi ile 6 Şubat 2023 Kahraman Maraş depremleri, afet sonrası iskân işlerinin afet öncesinde planlanmasının zaruriyetini ortaya koymuştur.

KAYNAKLAR

- AFAD (2015). Afet ve Acil Durumlara İlişkin Temel Mevzuat, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Ankara.
- Akdur, R. (2000). Afetler ve Afetlerde Sağlık Hizmetleri. *Türkiye Sorunlarına Çözüm Konferansı-3, 21. Yüzyılda Türkiye*. Ocak 25-27, Ankara.
- Akgül, A., & Çevik, O. (2005). *İstatistiksel Analiz Teknikleri, SPSS'te İşletme Yönetimi Uygulamaları*. Emek Ofset.
- Anonim (1956). Orman Kanunu (OK). Resmî Gazete 9402 (8 Eylül 1956), Kanun No.6831,md.1.
<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=6831&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=3> (Son erişim tarihi: 11 Nisan 2024)
- Anonim (1959). Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun (UHMADATYYDK). Resmi Gazete 10213 (25 Mayıs 1959), Kanun No. 7269, md. Ek 10.
<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=7269&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=3> (Son erişim tarihi: 13 Mart 2024)
- Anonim (2012a). Orman Kadastro ve 2/B Uygulama Yönetmeliği (OK). Resmi Gazete 28473 (20 Kasım 2012), Kanun No. 6831, md. 2/B.
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/11/20121120-4.htm> (Son erişim tarihi: 22 Nisan 2024)
- Anonim (2012b). Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Deteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun (OKKDDHAOSDÇYDHATASHK). Resmi Gazete 28275 (26 Nisan 2012), Kanun no. 6292, md.4.
- Anonim (2013). Yer Seçim İşleri.
https://www.afad.gov.tr/kurumlar/afad.gov.tr/Genelge/Yer_Secimi_Genelgesi_03_05_2013_3003.pdf. (Son erişim tarihi: 29 Haziran 2024)
- Anonim (2014). Orman Kanunu'nun 17/3 ve 18 inci Maddelerinin Uygulama Yönetmeliği (OKUY). Resmi Gazete 28976 (18 Nisan 2014), Kanun no.6831, md.4, md.5, md.6. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/04/20140418-13.htm> (Son erişim tarihi: 16 Mart 2024)
- Ayanoğlu, S. (1985). *Hukuksal Açıdan Orman Emlaki ve Orman Mülkiyetinin Temelleri*. (Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü)
- Ayanoğlu, S. (1996). Türk orman rejimine eleştirisel bir yaklaşım. *Journal of the Faculty of Forestry Istanbul University*, 46(2), 99-114.
- Aydın, A. (1998). *Türkiye'de Ormanlardan Yararlanmanın Yasal Esasları*. (Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü)

- Kılıç, E. (2021). Tanzimat'ın başarısız girişimi: ilk Orman Müdürlüğünün kuruluşu ve kapatılma süreci. *Ağaç ve Orman*, 2(2), 52-61.
- Köse, M. (2013). *İstanbul'da Orman Sınırları Dışına Çıkarma Uygulamalarının Ormancılık Politikası Yönünden İrdelenmesi*. (Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü)
- OGM (2024). Orman Genel Müdürlüğü, Mevzuatlar. <https://www.ogm.gov.tr/tr/e-kutuphane-sitesi/mevzuat-sitesi/Talimatlar/> (Son erişim tarihi: 06 Mart 2024)
- Olgun, H. (2017). *Orman Alanlarının Ormancılık Dışı Kullanımlara Tahsisinde Yasal Düzenlemeler ve Verilen İzinler*. (Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü)
- Özkaya, Ö. (2013). *Türk Anayasalarında Ormana İlişkin Hükümler ve 6292 Sayılı Kanun Çerçevesinde Orman VASFını Yitirmiş Arazilerin Hukuki Durumu*. (Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü)
- Paksoy, H.M. (1994). *Türkiye'de Ormancılık Sektörünün Kalkınmadaki Yeri ve Özel Orman İşletmeciliği*. (Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü)
- Tercan, B. (2020). Afet bölgelerinde yeniden yerleştirme ve iskân politikaları: doğubayazıt depremi örneği. *Türk Deprem Araştırma Dergisi*, 2(1), 76-91. <https://doi.org/10.46464/tdad.737913>, 17.12.2023
- Tolunay, A., & Korkmaz, M. (2004). Ormancılıkta kamu yararı ve üstün kamu yararı üzerine analizler. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 8(1), 47-58.
- Vatandaşlar, C. (2021). Orman fonksiyonu mu ekosistem hizmeti mi?. *Turkish Journal of Forestry*, 22(2), 171-185. <https://doi.org/10.18182/tjf.892837>

EKLER

EK A. Anket Formu

EK B. Anket Çalışmalarına Ait Görseller

EK A. Anket Formu

Sayın Katılımcı;

Bu anket, Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Orman Mühendisliği Anabilim dalında Orman Mühendisi Erman KARAHAN tarafından yürütülen Yüksek Lisans Tezi çalışmasında kullanılacaktır.

Bu anket çalışmasında Türkiye’de Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Orman Alanlarının Tahsisine Yönelik 7269 Sayılı Kanun Uygulamaları araştırmaktır. Vereceğiniz cevaplar sadece bu tez çalışmasında kullanılacak olup, yapacağınız bu anket ile hem bilimsel çalışmamıza katkıda bulunacak, hem de sorunlara çözüm önerileri sunmamızı sağlayacaksınız. Katkılarınızdan dolayı teşekkür eder, sağlıklı ve mutlu bir meslek yaşamı dileriz.

1) Cinsiyetiniz
☐ Bayan ☐ Erkek

2) Yaşınız
☐ 20-29 ☐ 30-39 ☐ 40-49 ☐ 50-59 ☐ 60 ≥

3) Eğitiminiz
☐ İlköğretim ☐ Lise ☐ Lisans ☐ Yüksek Lisans ve üstü

4) Ülkemiz de hukuksal olarak “Orman” sayılan yerlerin ormancılık dışı amaçlarla kullanılmasına yönelik düzenleme ve uygulamaların orman ekosistemlerine herhangi bir biçimde zarar vermemesi tümüyle rastlantısaldır.
☐ Tamamen ☐ Katılmıyorum ☐ Fikrim yok ☐ Katılıyorum ☐ Tamamen katılıyorum

5) Orman ekosistemlerini etkileyebilecek etkinliklerin yalnızca gerçekleştirildiği yerlerle sınırlı olarak, değerlendirilmesi, çoğu durumda doğru sonuçlar vermez.
☐ Tamamen ☐ Katılmıyorum ☐ Fikrim yok ☐ Katılıyorum ☐ Tamamen katılıyorum

6) Hukuksal düzenlemelerdeki karşı duruş, engelleme çabalarının yalnızca hukuka uygunluk temeline indirgenmesi, kesinlikle aşılması gereken bir olumsuzluktur.
☐ Tamamen ☐ Katılmıyorum ☐ Fikrim yok ☐ Katılıyorum ☐ Tamamen katılıyorum

7) Orman ekosistemlerinin varlığı ve yokluğu, niteliği ve niceliği tüm canlıları doğrudan ve dolaylı olarak etkileyebilir; her türlü dışsal oluştundan etkilenebilir. Bu nedenle, orman ekosistemlerinin etkisine ve etkilenmesine ekolojik sınırlar getirmek anlamsızdır; dahası, olanaksızdır.
☐ Tamamen ☐ Katılmıyorum ☐ Fikrim yok ☐ Katılıyorum ☐ Tamamen katılıyorum

8) Orman ekosistemlerini etkileyen nedenlerin, etkilerin niteliğinin ve boyutlarının, etkilerin olası sonuçlarının tüm boyutlarıyla belirlenebilmesi, birbirinden ayrıştırılabilmesi her durumda olanaklı değildir; ayrıca, söz konusu etkilerin sonuçları kısa zamanda ortaya çıkmaz.
☐ Tamamen ☐ Katılmıyorum ☐ Fikrim yok ☐ Katılıyorum ☐ Tamamen katılıyorum

9) Orman ekosistemlerinin yönetilmesine yönelik her türlü etkinliğin hem zaman hem de yersel olarak çok boyutlu, bütünsel ve dinamik bir yaklaşımla planlanması; tüm çalışmaların kesinlikle bu planlara göre yürütülmesi; hazırlanan planların keyfi gerekçelerle değiştirilmemesi yaşamsal, hiçbir gerekçeyle göz ardı edilemeyecek bir zorunluluktur.
☐ Tamamen ☐ Katılmıyorum ☐ Fikrim yok ☐ Katılıyorum ☐ Tamamen katılıyorum

10) Ülkemizde “Orman” sayılan yerlerin yönetimine ilişkin planlama çalışmaları yerel düzeyde yürütülmektedir. Uygulamaları, bu kapsamda yerel düzeydeki planlama çalışmalarını da yönlendirebilecek, arazi temelli ülkesel ekolojik, ekonomik ve toplumsal temelli planlama çalışmalarıyla işlevsel olarak tümleşik sektörel planlar ise, hazırlanmamaktadır.
☐ Tamamen ☐ Katılmıyorum ☐ Fikrim yok ☐ Katılıyorum ☐ Tamamen katılıyorum

11) Ülkemizdeki orman ekosistemlerinin tümüne yakın bir kesimi doğal, dolayısıyla kamusal varlıklar; yine tümüne yakın bir kesimi devlet mülkiyetindedir; 1982 Anayasasının bile 169. maddesine göre “Devlet Ormanı” sayılan yerler ve orman ekosistemleri devlet tarafından işletilir; ek olarak, kimin mülkiyetinde olursa olsun “orman” sayılan yerler devletin gözetimi altında kalmalıdır.
☐ Tamamen ☐ Katılmıyorum ☐ Fikrim yok ☐ Katılıyorum ☐ Tamamen katılıyorum

12) “Orman” sayılan yerlerde yalnızca “Devlet ormanları üzerinde bulunması veya yapılmasında kamu yararı ve zaruret olması” koşuluyla ormancılık dışı yatırımlara verilebilecek izinlerde, ekonomik yarar ön planda olmalıdır.
☐ Tamamen ☐ Katılmıyorum ☐ Fikrim yok ☐ Katılıyorum ☐ Tamamen katılıyorum

13) “Orman” sayılan yerlerde verilebilecek izinlerle ilgili işlemler sırasında “kamu yararı ve zaruret olup olmadığı hususu; faaliyetin orman sınırları dışında gerçekleştirilmesi imkânının bulunup bulunmadığı”nın kimler tarafından hangi ölçütler/tanımlar temel alınarak nasıl irdelenip belirlenebileceği hakkında bir açıklama getirilmelidir.
☐ Tamamen ☐ Katılmıyorum ☐ Fikrim yok ☐ Katılıyorum ☐ Tamamen katılıyorum

14) Orman sınırları içinde kuluçkahane, havuz gibi balık üretimine yönelik tesislerle birlikte kurulması zorunlu bekçi kulübesi, yatakhane, depo, idari büro gibi geçici tesislere de izin verilebilir.
☐ Tamamen ☐ Katılmıyorum ☐ Fikrim yok ☐ Katılıyorum ☐ Tamamen katılıyorum

15) Baraj, gölet, göl ve deniz yüzeyinde yapılan balık üretimi ile ilgili olarak ormanlık alanda bekçi kulübesi, depo, ağ serme yeri ve kuluçkahane yapımına izin verilebilir.

☐ Tamamen katılmıyorum	☐ Katılmıyorum	☐ Fikrim yok	☐ Katılıyorum	☐ Tamamen katılıyorum
16) “Ormanlık Büroları” kapsamında şirketler de sayılarak “orman” sayılan yerlerde ormancılık dışı etkinlikler için izin verilmesi uygulaması hedef kitleyi genişletmiştir.				
☐ Tamamen katılmıyorum	☐ Fikrim yok	☐ Katılıyorum	☐ Tamamen katılıyorum	
17) “İzin sahalarının kontrolü” ile ilgili iş ve işlemleri düzenleyen maddeye göre; “Bölge müdürlüğü izin sahalarının kontrolünü bütçe ödenekleriyle sınırlı olmak kaydıyla serbest yeminli ormancılık bürolarına da yaptırabilir.				
☐ Tamamen katılmıyorum	☐ Katılmıyorum	☐ Fikrim yok	☐ Katılıyorum	☐ Tamamen katılıyorum
18) “İzne konu tesislerin kiraya verilmesi” doğrudur.				
☐ Tamamen katılmıyorum	☐ Katılmıyorum	☐ Fikrim yok	☐ Katılıyorum	☐ Tamamen katılıyorum
19) “Bedelsiz izinlerin özelleştirme uygulamaları kapsamında işletme hakkının devri” uygundur.				
☐ Tamamen katılmıyorum	☐ Katılmıyorum	☐ Fikrim yok	☐ Katılıyorum	☐ Tamamen katılıyorum
20) “Bedelli izinlerin özelleştirme uygulamaları kapsamında işletme hakkının devri” uygundur.				
☐ Tamamen katılmıyorum	☐ Katılmıyorum	☐ Fikrim yok	☐ Katılıyorum	☐ Tamamen katılıyorum
21) “Bedelli izinlerin özelleştirme uygulamaları kapsamında işletme hakkının devri” uygundur.				
☐ Tamamen katılmıyorum	☐ Katılmıyorum	☐ Fikrim yok	☐ Katılıyorum	☐ Tamamen katılıyorum
22) “Bedelsiz izinlerin yap-işlet-devret modeli ile yaptırılması” uygundur.				
☐ Tamamen katılmıyorum	☐ Katılmıyorum	☐ Fikrim yok	☐ Katılıyorum	☐ Tamamen katılıyorum
23) “Bedelli izinlerin yap-işlet-devret modeli ile yaptırılması” uygundur.				
☐ Tamamen katılmıyorum	☐ Katılmıyorum	☐ Fikrim yok	☐ Katılıyorum	☐ Tamamen katılıyorum
24) “Kiralama, işletme hakkı devri, yap-işlet-devret modeli ile yaptırılan mevcut izinler” uygundur.				
☐ Tamamen katılmıyorum	☐ Katılmıyorum	☐ Fikrim yok	☐ Katılıyorum	☐ Tamamen katılıyorum
25) “Kamu özel iş birliği modeli çerçevesinde sağlık ve eğitim tesislerine verilen izinler ve üst hakkı kurulması” uygundur.				
☐ Tamamen katılmıyorum	☐ Katılmıyorum	☐ Fikrim yok	☐ Katılıyorum	☐ Tamamen katılıyorum
26) “Kamu kurum ve kuruluşlarına verilen bedelli izinlere konu tesislerin yap-işlet-devret modeli esas alınarak yaptırılması ve işlettilmesi” uygundur.				
☐ Tamamen katılmıyorum	☐ Katılmıyorum	☐ Fikrim yok	☐ Katılıyorum	☐ Tamamen katılıyorum
27) “Ağaçlandırma bedeli”, madencilik etkinlikleriyle orman ekosistemi kaldırılan yerlerin “Ağaçlandırılması için yapılacak giderlerin karşılığı” iken “İzin verilen alan üzerinden” hesaplanacak ve “bir defaya mahsus alınacak” bedele dönüştürülmüştür; böylece, yatırımcının ağaçlandırma yükümlülüğü hafifletilmesi amaçlanmıştır.				
☐ Tamamen katılmıyorum	☐ Katılmıyorum	☐ Fikrim yok	☐ Katılıyorum	☐ Tamamen katılıyorum
28) Orman ekosistemlerinde de “aramada işletme izni” getirilmesi doğrudur.				
☐ Tamamen katılmıyorum	☐ Katılmıyorum	☐ Fikrim yok	☐ Katılıyorum	☐ Tamamen katılıyorum
29) “Rehabilitasyon projesi” tanımlanırken temel alınacak işlemler “rehabilitasyon” işlemlerinin kapsamında sayılmamış; yapılacak işlemler ağaçlandırma ve silvikültür teknikleri kullanılarak çevreye uyumlu hale getirilmesi işlemine” indirgenmiş; böylece bu çalışmaların içeriği iyiden iyiye belirsizleştirilmiştir.				
☐ Tamamen katılmıyorum	☐ Katılmıyorum	☐ Fikrim yok	☐ Katılıyorum	☐ Tamamen katılıyorum

Anketimiz bitmiştir, katılım sağladığınız için teşekkür ederim.

EK B. Anket Çalışmalarına Ait Görseller

Şekil B.1. Anket formunun doldurulması esnasına ait görüntü-1

Şekil B.2. Anket formunun doldurulması esnasına ait görüntü-2

Şekil B.3. Anket formunun doldurulması esnasına ait görüntü-3

Şekil B.4. Anket formunun doldurulması esnasına ait görüntü-4

Şekil B.5. Anket çalışmasının yapıldığı Malatya Orman İşletme Müdürlüğü binası

ÖZGEÇMİŞ

